БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 30 (4129)
6 ФЕВРАЛЬ, 1980 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19 АПРЕЛЬ—КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ЯКДИЛЛИК БИЛАН

Пролетариатнинг улуғ доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини меҳнатда энг муносиб армуғонлар билан кутиб олиш ҳар бир меҳнат коллективининг шарафли бурчидир. Шаҳримиздаги энг кекса корхоналардан бири — Меҳнат Қизил Байроқ орденли Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводининг коллективи ҳам Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигини муносиб ўтказиш иштиёқида тайёргарлик кўрмоқда.

Корхонанинг А. Пак бошлиқ пўлат қуйиш цехи, М. Соколь бошлиқ тепловоз ремонти коллективлари шанбалик куни амалга ошираднган ишлари ҳақида ўзларининг режаларини баён қилдилар. Улар бу умумхалқ меҳнат байрамини кўтаринки руҳда ўтказиш ниятида салмоқли ишларни бажаришга бел боғлашди. Тепловозчилар ўша куни планга қўшимча битта тепловоз, 9 жуфт ғилдирак, тепловозларнинг юздан ортиқ шестерняси, икки минг дона тормоз колодкаси ва бир неча юз минг сўмлик сифатли буюм тайёрлашга бел боғлашган.

Тепловоз ремонтчилари ўз сўзларининг устидан чиқиш мақсадида ҳозирданоқ меҳнат суръатини кун сайин оширмоқдалар. М. Миродилов, А. Бараноз, Л. Герман, Г. Файзиев, Ш. Шерматов, Қ. Қорабоев, В. Дученко, В. Сиротин, О. Фозилов, О. Ҳасанбоев, Н. Зубирев сингари фидойи кишилар смена топшириқларини 150—160 процентдан бажаришмоқда.

У. МУҲАМЕДОВ,
завод ишчиси.

ҚАНДИЛЧИЛАР ВАХТАДА

Пролетариат доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига 19 апрель куни коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича москваликлар бошлаган ташаббус электр рўзғор буюмлари заводи ишчиларининг ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Улар меҳнат байрамида унум билан ишлашга аҳд қилишди. **Корхонадаги коммунистик шанбаликка тайёргарлик кўриш штаби**

БУГУН

меҳнат байрам куни амалга ошириладиган ишлар режасини маълум қилди. Унда айтилишича, шу куни 1100 дона қандил ишлаб чиқаришга аҳд қилинган. 14 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиниб, 1400 сўм иш ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади.

Коммунистик шанбалик куни қандилчилар янги маҳсулот — бир лампали стол лампаси тайёрлашни бошлайдилар. Бежирим, чиройли бу қандил уй кўркига кўрк қўшади.

Корхонанинг биринчи ва иккинчи цехларида яна учта маҳсулот давлат Сифат белгиси билан тайёрлана бошланади. Шанбалик куни ишлаб чиқариладиган «301-Уз», «302-Уз», «303-Уз» маркали бу қандиллар харидорларга манзур бўлади.

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ БИР КУНИ

• ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА
• «ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТАРАДДУДИ
• ТОШКЕНТ—ОЛИМПИАДА ХИЗМАТИДА
• УМРИ БОҚИЙ ДЎСТЛИК

Беш йиллик—муддатидан илгари

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

БУГУН

Ҳамза районидаги енгил металл конструкциялари экспериментал заводининг коллективи доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб маҳсулот тайёрлаш ва реализация қилиш бўйича беш йиллик топшириқни муддатидан илгари адо этганлиги ҳақида ғалаба рапортини берди.

Корхона меҳнат аҳли шу кунга қадар мамлакатимизнинг турли қурилиш объектларига 1 миллион 520 минг квадрат метр енгил металл конструкцияларини етказиб берди. Бу материаллар Ўзбекистон, Туркманистон, Қирғизистон, Молдавия республикалари халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлатилмоқда. Бундан ташқари Болгария, Чехословакия, Польша, Монголия каби мамлакатларда жойлашган совет автомобилларига хизмат кўрсатиш марказларининг қурилишига сарфланмоқда.

Завод ишчи ва хизматчилари ўз зиммаларига яна оширилган қўшимча мажбурият қабул қилдилар. В. И. Ленин туғилган кунга қадар 3 миллион сўмлик қурилиш материаллари тайёрланади ва реализация қилинади.

С. САИДҲОСИЛОВ.

ТОШКЕНТ — МАМЛАКАТГА

САМАРАЛИ СИСТЕМА

Тошкентдаги автоматлашган бошқарув системалари лойиҳа-конструкторлик бюроси коллективи мамлакатимиздаги ўнлаб корхоналарнинг буюртмаларини бажариб беряпти.

БУГУН

коллектив Арманистон ССРнинг Ленинакан шаҳридаги пайпоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси учун автоматлашган бошқарув системаси [АСУ] яратишга киришди.

Бюро коллективи дастлабки иккита АСУ системасини 1974 йилда ишлаб чиққан эди. Ўтган йили эса турли корхоналар учун 13 миллион сўмлик иқтисодий самара берувчи еттита система яратилди. Ҳозирги кунда коллектив мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги 30 та корхона учун автоматлашган бошқарув системалари яратиш устида изланяпти.

«Уртоқ» кондитер фабрикасининг коллективи ўтган йилни яхши кўрсаткичлар билан якунлади. Пландан ташқари бир неча юз тонна ширинлик ишлаб чиқарилди. Маҳсулотларнинг деярлик ярми давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилишига эришилди. Аҳил коллектив Ленин юбилейи йилида ҳам фидокорона меҳнат қиляпти.

СУРАТДА: конфет цехининг пешқадам қадоқловчилари А. Арушанян, Л. Евтушенко, А. Ярмалаева ва М. Муҳаммадзокирова.

Р. Шагаев фотоси. (ЎзТАГ).

КОЛЛЕКТИВ АҲДИ

Ўтган йили «Промстройкомплект» бирлашмасининг Сергелидаги асфальт-бетон заводи коллективи 300 минг киловатт-соат электр энергияси, минглаб тонна табиий газ ва 240 тонна битумни тежаб қолди. Шу туфайли корхона 12 минг сўмлик иқтисодий самара кўрди. Бунга технология жараёнлари яхшиланганлиги, турли жиҳозлар ўз вақтида ремонт қилинганлиги туфайли эришилди.

Корхонада материаллар сарфи тўғри ҳисобга олиб борилади. Материалларни тежаш бўйича ой сайин социалистик мусобақа якуни чиқариб борилади.

Корхона меҳнат аҳли «Узбексельмаш», «Средазкабель» бирлашмалари, тўқимачилик комбинати ва «Миконд» заводи коллективларининг ташаббусига қўшилиб, бу йил 19 минг сўмлик хом ашё ва ёқилғи— энергетика ресурсларини тежаб қолишга аҳд қилди.

ТЕЖАМКОРЛИК ФОНДИ ЎСМОҚДА

Тошкент пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмасидан Н. Авилова раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси беш йиллик бошидан буён 1 миллион квадрат дециметр хром чарм тежаб қолди. Ана шунча хом ашё 60 минг жуфтдан кўпроқ пойафзал тайёрлаш учун етарлидир. Илғор коллективнинг иш тажрибаси корхонада кенг оммалашмоқда. Бу тажрибани К. Расулов бошлиқ бригаданинг бичиқчилари ҳам муваффақиятли равишда ўзлаштириб олдилар. Улар хом ашё тежашнинг кўпгина резервларидан фойдаланиб, ҳар куни ўнлаб квадрат дециметр чарм тежалганлигини ўзларининг шахсий варақаларига ёзиб бормоқдалар. Пойафзалчиларнинг тежамкорлик учун ўтказилаётган мусобақаси пешқадамлари шахсий беш йиллик программаларини муддатдан илгари адо этдилар. Улар В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача яна ярим йиллик программани бажаришга ва тежаб қолинган хом ашё билан қирқ кун ишлашга сўз бердилар.

(ЎзТАГ).

МУКОФОТДАН РУҲЛАНИБ

Шаҳардаги районлар, саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа корхоналари ўртасидаги 1979 йил тўртинчи квартали социалистик мусобақаси якунларига кўра

БУГУН

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ КОЛЛЕКТИВИГА ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ ШАҲАР КОМИТЕТИНИНГ ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА КОРХОНАЛАРИ ЎРТАСИДАГИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ҒОЛИБИ УЧУН ТАЪСИС ЭТИЛГАН КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҒИ ТОПШИРИЛДИ.

Метро бошқармаси коллективи квартал мобайнида пландаги 13,5 миллион ўрнига 14,8 миллиондан ортиқ йўловчига аъло хизмат кўрсатиб, бу борадаги планни 110 процентга етказиб бажаришга муваффақ бўлди. Ҳар ўн йўловчига хизмат кўрсатиш таннархи 8,4 процент камайиб, пландаги 131 тийин ўрнига 120 тийинни ташкил этди. Шунингдек 470 минг киловатт соатдан ортиқ электр энергияси тежаб қолинди.

Ўтган давр мобайнида Тошкент метросида автобошқарув системаси тўла ўзлаштириб бўлинди. Поездларнинг қатнов графигига қатъий амал қилиш, станцияларда йўловчиларга намунали хизмат кўрсатиш туфайли хизмат маданияти тобора яхшиланиб бормоқда.

Коммунистик меҳнат корхонаси номини олиш учун курашаётган метро коллективи Ленин районидаги алоқа ва транспорт корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақада ўтган йилнинг тўртинчи кварталида биринчи ўринни эгаллагани учун ҳам кўчма Қизил Байроқни қўлга киритишга муваффақ бўлди.

Юксак мукофотлардан руҳланган тошкентлик метрочилар бу йил пойтахт ер усти йўлининг иккинчи участкасини ҳам қабул қилиб олиш ва бу йил 64 миллиондан ортиқ йўловчига хизмат кўрсатишга аҳд қилишган.

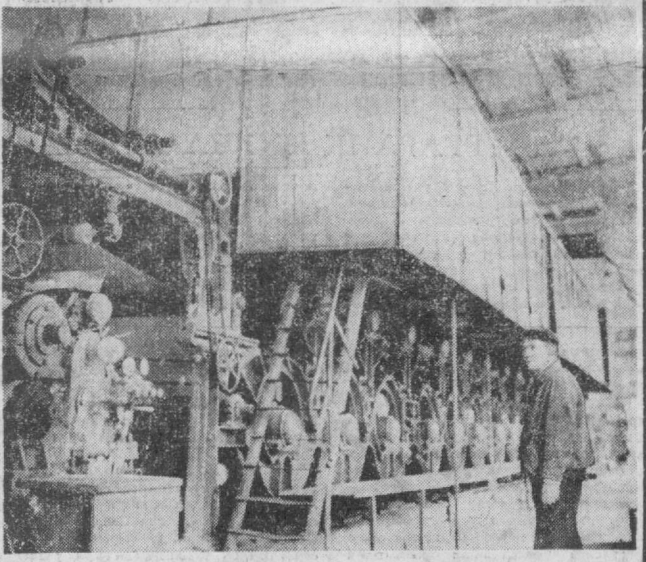

Турли хил қоғоз ва картон, ўқувчиларнинг оддий ва қалин дафтарлари, альбомлар, ён дафтарлар — буларнинг ҳаммасини Тошкент қоғоз фабрикаси ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: шу корхонанинг ветеран ишчиси коммунист Аркадий Васильевич Суханов. У самарали фаолияти эвазига Меҳнат Қизил Байроқ ҳамда III даражали Меҳнат Шуҳрати орденлари билан тақдирланган.

А. Усмонов ва Р. Шамсутдинов фотоси.
(ЎзТАГ).

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ 5 февраль куни Кремлда Совет Иттифоқи ва Кампучия Халқ Республикаси делегациялари ўртасидаги музокаралар ниҳоясига етди.

Сиёсат, экономика, фан-техника ва маданият соҳасида Совет — Кампучия ҳамкорлиги масалалари музокара иштирокчиларининг диққат марказида бўлди. Кампучия миллий экономикаси ва маданиятини тиклашда Совет Иттифоқининг бундан буён ёрдам бериш тадбирлари қараб чиқилди.

Музокаралар қардошларча дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

Кеча Катта Кремль саройида музокараларнинг асосий якунини ифода этган Совет — Кампучия баёноти ва бошқа Совет — Кампучия ҳужжатлари имзоланди.

✦ Савдо министри Ҳ. М. Жалолар бошчилигидаги Афғонистон Демократик Республикаси савдо ходимлари делегацияси Ўзбекистон бўйлаб сафарини тугатди. 5 февралда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров делегацияни қабул қилди.

МОСКВАГА ЮБОРИЛДИ

Шаҳримиздаги «Сувенир» фабрикаси коллективи халқаро спорт байрами — «Олимпиада-80»га атаб 20 хил совға буюми ишлаб чиқармоқда. Булар асосан суяк, ёғоч ва пластмассадан тайёрланган, Москва Олимпиадаси тимсоли бўлган қувноқ айиқча ҳамда олимпиада рамзи туширилган гулдонлар, рўмоллар ва ҳар хил тақинчоқлардир. Ҳозиргача корхона меҳнат аҳли ана шундай совға буюмларини кўплаб ишлаб чиқариб, бир қисмини Москвага жўнатди.

Бундай маҳсулотларни сифатли ишлаб чиқаришда фабрика ишчиларидан Абдулҳақ Нигматулин, Маҳтума Расулова, Хайрулла Абдурасуловларнинг қўшаётган ҳиссалари катта бўлмоқда. Улар кунлик ва ойлик планларини мунтазам ошириб бажаришяпти.

24 февраль — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

АГИТПУНКТДА УЧРАШУВ

Октябрь районидаги Мақсуд Шайхзода номли 167-ўрта мактаб биносида яқинлашиб келаётган Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар муносабати билан йиғилиш бўлди.

Байрамлардагидек безатилган зал Манон Уйғур маҳалласи, Улуғбек, Аносов, Полтавский, Қизил Ғунча кўчаларидаги сайловчилар ва агитаторлар билан лиқ тўлди. Йиғилишда тарих фанлари кандидати У. Эгамбердиев сайловчиларга ҳозирги халқаро аҳвол, КПССнинг ер юзида тинчлик учун кураш ишига, совет халқи моддий фаровонлигини тинмай юксалтира бориш ишига раҳбарлиги ҳақида гапирди. Сўнг савол-жавоблар бўлди.

Йиғилиш охирида халқ маорифи аълочиси, математика ўқитувчиси А. Зоҳидов раҳбарлигидаги 10-синф ўқувчилари қизиқарли математика мушоирасини ўтказдилар.

Т. МАҲМУДХЎЖАЕВ.

ЛЕКТОРЛАР САФАРИ

БУГУН

пойтахтимизнинг бир группа лекторлари республикамиз областларидан қайтиб келишди.

Тошкентлик лекторлар жойларда Ўзбекистон ССР Олий Совети ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказиладиган сайловларга бағишланган қатор лекциялар ўтказишди. Жумладан, Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейи ходимларидан тарих фанлари кандидати Х. Солиқов ва К. Турсуналиев Фарғона ва Андижон областларида бўлишди. Улар Марғилондаги «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси, пойафзал фабрикаси, Бувайда районидаги Карл Маркс номли ва «Шарқ юлдузи» колхозларида лекциялар ўқишди. «Совет демократиясининг тантанаси», «Ленинизм — замонамиз байроғи» каби мавзудаги лекциялар тингловчиларга айниқса, манзур бўлди.

МАДАНИЯТ ХАБАРИ

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

Киров райони маданият уйлари ва клублари қошидаги бадиий ҳаваскорлик эстрада коллективларининг кўрик-конкурси бўлиб ўтди. Тўрт юздан ортиқ ҳаваскор артист эстраданинг вокал-чолғу, бадиий ўқиш, цирк санъати ва бошқа жанрлари бўйича ўз маҳоратини намойиш этди.

Райондаги А. Қодирий ва Ҳ. Олимжон номли маданият уйлари бадиий ҳаваскорларининг чиқишлари айниқса, қизиқарли бўлди. Шунингдек, 4-маданият уйи қошидаги болалар эстрада ансамблининг программаси жюри аъзоларига ғоят манзур бўлди. Ана шу коллективлар шаҳар кўрик-конкурсида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритишди.

ҲАЙДОВЧИ ТАШАББУСИ

Александра Дмитриевна Савчук 15 йилдан буён 1-троллейбус депосида самарали меҳнат қилиб келаяпти. Моҳир ҳайдовчи бу ердаги меҳнат фаолияти мобайнида 700 минг километр йўлни аварияснз босиб ўтишга муваффақ бўлди. Александра Дмитриевна В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини ажойиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун интилаяпти. У бу санага қадар ўнинчи беш йиллик топшириғини бажаришга ваъда берди. Илғор ҳайдовчининг бу ташаббусига унинг ҳамкасблари Неъмат Икромов, Антонина Егоркина, Антонина Чугай ҳам қўшилдилар. Бу илғор ҳайдовчилар техника қаровини ўрнига қўйиш, ҳаракат хавфсизлиги қоидаларига қатъий амал қилиш орқали йўловчилар ташиш бўйича топшириқларини ортиғи билан адо этишга муваффақ бўлаяптилар.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

ЮНУСОБОДДА ЯНГИ КУТУБХОНА

Тез кунда йил сайин чирой очиб бораётган Юнусобод турар жой массивида яна бир маданият маскани ўз эшикларини очади. Массивнинг В—1 кварталидаги 25-уйдан болалар кутубхонаси учун хоналар ажратиб берилди.

БУГУН

ЯНГИ КУТУБХОНАГА КИТОБ ЖАВОНЛАРИ ЎРНАТИЛА БОШЛАНДИ.

— Эндиликда районимиздаги кутубхоналар сони 13 тага етди,— дейди район маданият бўлимининг мудири Т. Ҳусанов.— Ҳозир янги кутубхонани китоблар билан таъминлаш тадбирларини кўряпмиз. Бу ерда кичкинтой китобхонлар учун барча қулайликлар яратилади.

«БАЁТ»НИНГ ЯНГИ ПРОГРАММАСИ

Шаҳримиздаги учинчи маданият уйининг «Баёт» вокаль-хореографик халқ ансамбли коллективи Москвада концертлар кўрсатади. Ансамбль коллективи шу муносабат билан икки қисмдан иборат театрлаштирилган адабий-бадиий композицияни тайёрлади. «Тошкент — тинчлик ва дўстлик шаҳри» деб аталган ушбу кўрсатув программасига ўзбек халқ рақслари, ўзбек композиторларининг сўнгги йилларда ёзган халқлар дўстлиги, Ватан, партия ва жонажон ўлкани мадҳ этувчи янги асарлари киритилган.

Маданият уйининг ҳаваскор санъаткорлари орасида Бутуниттифоқ халқ ансамбллари конкурсининг лауреати Ҳотам Қосимов, республика яккахон рақкосалар телевизион конкурсининг лауреатлари Зумрад Холиқова, Башорат Султонова ҳамда истеъдодли доирачи Акбар Назаров бор. Шунингдек, ансамбль коллективи айни кунда Польшада ўтказиладиган халқаро фольклор санъати фестивалига ҳам қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

А. АЛИМОВ.

Тошкент шаҳар Советн ижроия комитетида

ЭНЕРГИЯДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Шаҳар штабининг навбатдаги йиғилишида Ленин район ижроия комитети раиси М. М. Қаҳҳоровнинг райондаги корхона ва ташкилотларни электр энергиясидан қандай фойдаланаётганликлари ҳақидаги ҳисоботи тингланди. Районда бу борада бир қанча ютуқларга эришилди. Ўтган йили 18,5 миллион киловатт-соат энергия тежаб қолинди. Бу планда белгиланганидан 3,9 процент кўпдир.

«Электроаппарат» бирлашмасида электр энергиясидан оқилона фойдаланилмоқда. Шунингдек, «Ташхимсельмаш», электротехника заводи, Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводида ҳам бу борада яхши ютуқларга эришилди.

Лекин шунга қарамасдан бир қанча жойларда энергиядан тўғри фойдаланилмаётир. «Ташхозкультторг»нинг 34-магазинида, «Техсложбитприбор» бирлашмасига қарашли 42-соат тузатадиган устахонасида бундай ҳолга дуч келинди. Штаб йиғилишида электр энергиядан тўғри фойдаланиш ва назоратни кучайтириш зарурлиги ҳақида гапирилиб, энергиядан ноўрин фойдаланаётганларга чора кўриш кераклиги ҳақида айтилди.

Шунингдек, штаб йиғилишида «Ташпромстройматериал» ишлаб чиқариш бирлашмасида иссиқлик энергияси ресурсларидан тўғри фойдаланилмаётганлиги ҳақида гапирилди. Бу ерда текшириш ўтказилганда, жиддий камчиликларга йўл қўйилганлиги маълум бўлди. Бирлашманинг 5-ғишт заводида электр энергиясидан тўғри фойдаланилмаган. Бу ерга чироқларни беҳуда ёқиб қўйиш, электр трансформаторларни беҳуда ишлатиш оқибатида электр энергияси кўп сарф қилинган.

Штаб йиғилиши «Ташпромстройматериал» бирлашмаси раҳбарларига ана шу камчиликларни тезда бартараф қилиш вазифаси топширилди.

Штаб йиғилишида шаҳар партия комитетининг секретари Б. Ғ. Халилов иштирок этди.

РЕСПУБЛИКАЛАР ТЎҒРИСИДА ЭКСПОЗИЦИЯ

Ю. А. Гагарин номли Тошкент авиация техникумининг ички интерьерини безаган экспозиция «Озод республикалар бузилмас иттифоқи» деб аталади. Ундаги 15 бўлимнинг ҳар бири СССР миллий республикаларининг бири тўғрисида, унинг экономика, фан ва маданият соҳасида эришган ютуқлари ҳақида ранг-баранг расмли ҳикоядир. Бу экспозицияни ўқувчиларнинг ўзлари ясаб, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишладилар.

Техникумда махсус ижодий группа тузилган бўлиб, у ўқув корпусини эстетик руҳда безаш билан шуғулланмоқда.

(ЎзТАГ).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БУДАПЕШТ. Венгрия пойтахтидаги энг кўҳна кўприклардан бири — Петефи кўпригида ҳаракат тўхтатилмаган ҳолда реконструкция қилинмоқда. Бу кўприк Будапештдаги транспорт йўлларидан энг муҳими бўлиб, ВХР пойтахтидан олиб ўтиладиган юкларнинг ярми шу кўприк устидан ўтади. Қурувчиларнинг маҳорати ва зарбдор меҳнати туфайли ишлар графикдан ўзиб бажарилмоқда, тикланган магистраль шу йилнинг охирига бориб бутунлай ишга туширилади. Кўприкнинг бу галги реконструкцияси унинг юк ўтказиш қобилиятини ошириш, пухталигини кўпайтириш мақсадида амалга оширилмоқда. Ишлар давомида йўл полотноси бутунлай ўзгартирилади. Кўприкни янгилаш билан бирга унга туташиб кетган кўчалар ва майдонлар ҳам реконструкция қилинади.

● БУХАРЕСТ. Румыния ихтиролар ва стандартлар давлат комитетида патент олиш учун 100 мингинчи талабнома қайд этилди. Кейинги вақтларда мамлакатда ҳар йили 3 мингтагача гувоҳнома берилмоқда. Ўтган йили 900 та ихтирони жорий этишдан 2,5 миллиард лейлик иқтисодий самара олинди.

● ВАШИНГТОН. Қўшма Штатларда туғилиш камаймоқда. Рўйхат бюросининг бу ерда эълон қилган маълумотлари ана шундан далолат беради. 1970 йилдан 1979 йилгача ўтган даврда беш ёшгача бўлган болалар сони 17,2 миллиондан 15,6 миллион кишига, яъни 9 процент камайди. Шу давр ичида бошланғич мактаблардаги ўқувчилар сони 6 миллион киши, яъни 16,4 процент қисқарди.

● КОТОНУ. Бенинда ҳунармандчилик ишлари миллий комитети тузилди. Халқ усталарининг ишларини мувофиқлаштириш ва уларни ишлаб чиқариш кооперативларига бирлаштириш шу комитетнинг вазифасига киради.

1974 йилда тузилган туризм ва меҳмонхона ишлари бошқармаси билан бирга бу комитет ҳам мамлакатда туризмни ривожлантиришга ёрдам беради. Бронза ҳайкалчалар, ранг-баранг кашталар ва Бенин халқ усталарининг бошқа буюмлари туристларга ғоят манзур бўлмоқда.

● БАҒДОД. Ироқнинг курдлар яшайдиган автоном райони маъмурий маркази Эрбила шаҳридаги қалъа мамлакат территориясида сақланиб қолган энг қадимги тарихий ёдгорликлардан биридир. Шаҳар марказида қад кўтарган муҳташам минора ва унинг кунгирадор деворлари узоқдан кўзга ташланади.

Ироқ мутахассислари шу кунларда қадимий ёдгорликларнинг энг кўп бузилган қисмини таъмирлашни тамомладилар. Археологлар таъмирлаш ишлари билан бирга қалъа территориясида қазиш ишларини ҳам олиб бормоқдалар.

(ТАСС).

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДАН ЯНГИЛИКЛАР

ШТАБ ТУЗИЛДИ

Москваликлар нинг доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига 19 апрель куни коммунистик шанбалик ўтказиш юзасидан бошлаган ташаббусига пойтахтимиз корхоналари ўртасида биринчилар қатори қўшилган Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ленинча зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишламоқда.

Бу ерда пешқадам йиғув цехи коллективи бошчилигида коммунистик шанбаликни меҳнатда муносиб ютуқлар билан кутиб олиш ва уни юқори кўрсаткичлар билан нишонлаш тадбирлари белгиланди. Корхона партия комитети бу тадбирлар билан танишиб, уларни бажариш муддатларини аниқ белгилади ва бу муҳим масала юзасидан қарор қабул қилди. Корхона бош директори Виктор Николаевич Сивец бошчилигида коммунистик шанбаликка тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш комиссияси ҳамда унинг штаби тузилди. Штаб комплекс тадбирлар асосида иш олиб бормоқда.

* В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига

ВАЪДАГА ЯРАША

Шаҳримиздаги илғор саноат корхоналари коллективлари жаҳон пролетариатининг улуғ доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олдилар. Бу ташаббус шаҳар партия комитети томонидан маъқулланди. Ташаббускор коллективлар орасида химия-фармацевтика заводи коллективи ҳам борлиги бизни ғоят қувонтирмоқда. Коллективимиз бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан унумли меҳнат қилиб, маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат самарадорлигини оширишда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритишга ҳаракат қилмоқда. В. И. Ленин юбилейи муносабати билан заводимиз коллективи қабул қилган оширилган социалистик мажбуриятларда 1980 йилда 500 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан муқобил план қабул қилинди. Шу жумладан, 120 минг сўмлик маҳсулот шу йилнинг 22 апрелига қадар ишлаб чиқарилади. 140 минг сўмлик янги прогрессив ускуналарни шу жумладан, гранул ва эластик бинтларни қадоқлайдиган автоматларни жорий этиш, техника тараққиёти ва рационализаторлик таклифлари бўйича тадбирларни жорий этиш ҳисобига 300 минг сўмлик иқтисодий самара олишга қарор қилинди. Бу, албатта, бутун коллективдан барча куч ва имкониятларни ишга солиб меҳнат қилишни, социалистик мусобақани авж олдиришни талаб этадиган оғир ва масъулиятли вазифадир. Ҳозир корхонада мана шу шарафли вазифани бажариш учун кураш кенгаймоқда. Айниқса, коммунистлар меҳнатда ҳамкасбларига намуна кўрсатишяпти. Бунга заводнинг 2-филиалидаги гален цехи коммунистларини мисол қилиб келтириш мумкин. Бу цехга ишчан коммунистлар Ғиёс Рихсиев, тажрибали катта мастер Турғун Маҳамедовлар раҳбарлик қилишади. Улар цех коммунистлари ва комсомол-ёшларига таяниб, коллективни корхона қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашга муваффақиятли жалб этишяпти. Ветеран ишчилардан А. Зоҳидов, Э. Алимов кўпчиликка намуна бўлишяпти. Улар шахсий беш йиллик план-топшириғ и н и тўрт йилда бажаришга ваъда беришганди. Бу ваъдаларини муваффақиятли бажаришди. Аппаратчилардан М. Ортиқов, Ш. Қосимов, А. Рашидов, қадоқловчилар М. Алибоева, Р. Емельянова, О. Яковлева каби меҳнат илғорлари ҳам юксак суръатлар билан меҳнат қилишяпти. Бу ишчилар ҳозир 1980 йилнинг август — ноябрь ойлари ҳисобига меҳнат қилишяпти. Бутун коллективнинг ғайрат-шижоат билан меҳнат қилиши цехнинг меҳнат муваффақиятларига пойдевор бўляпти. Ўтган йили заводдаги цехлар ўртасидаги социалистик мусобақада гален цехи иккинчи ва учинчи квартал якунлари бўйича ғолиб чиқди ва пул мукофоти билан тақдирланди.

Маълумки, корхонамиз маҳсулоти кишиларнинг сиҳат-саломатлигини яхшилашга хизмат қилади. Бу нарса бир томондан бизни ғоят қувонтирса, иккинчи томондан зиммамизга катта масъулият юклайди. Бизда маҳсулот сифатининг юксак талаблар даражасида бўлиши алоҳида мазмун кашф этади. Буни биз ўзимизнинг биринчи даражали вазифамиз деб биламиз. Худди шунинг учун ҳам бизда тайёрланаётган дори-дармонлар буюртмачиларга манзур бўляпти. Фитин, эфедрин, рутин, камфорли спирт ва аэрон каби дориларимиз чет эл мамлакатларига ҳам экспорт қилиняпти. Афғонистон, Куба, Болгария, Польша, Корея Халқ Демократик Республикаси, Кампучия, Вьетнам каби мамлакатлар доимий мижозларимиздир.

Ҳозирги кунда корхонада юздан зиёд дори-дармон тайёрланмоқда. Яқинда республикамиздаги фармацевт олимларнинг илмий-тадқиқотл а р и асосида яратилган яна икки хил дорини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Шулардан бири фермитдир. Бу препарат инсон организмида темир моддаси етишмаслиги натижасида юзага келадиган хасталикни даволашда қўлланилмоқда. Иккинчи янги маҳсулотимиз анабазин гидрохлоридни кашандалар чекишни ташлаганда тавсия этилади.

Корхона ҳар икки дорини ҳам ишлаб чиқаришни қўшимча қувватларни ишга туширмасдан, ички резервлардан унумли фойдаланиш ҳисобига йўлга қўйди.

Корхонамизда меҳнатни илмий ташкил этиш, қўл кучи билан бажариладиган ишларни механизациялаштириш ва автоматлаштириш йўли изчил давом эттириляпти. Яқинда корхона цехларига Жданов номли заводда ишлаб чиқарилган «РТМ —300», «РТМ—24Д», «РТМ — 412М» маркали таблетка тайёрлайдиган юксак унумли машиналар ишга туширилди. Шунингдек, тайёрланган дориларни сифатли қилиб ўраш ва қадоқлашда ёрдам берувчи ярим автомат ва автоматлар жорий этилди.

Коллективнинг ҳар бир аъзоси меҳнатга коммунистик муносабатда бўлаётганлиги, касб маҳоратини ошираётганлиги, зиммасидаги вазифага юксак масъулият билан муносабатда бўлаётганлиги ютуқлар омили бўляпти. Корхонамизда В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига қабул қилган социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажаришига шак-шубҳа йўқ.

Т. МАҲМУДОВ,
химия-фармацевт и ка заводи гален цехининг аппаратчиси.

Ленин районининг 1-сайлов участкаси қошидаги агитпунктда Ўзбекистон ССР Олий ва маҳаллий Советларга бўладиган сайловларга қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

СУРАТДА: агитаторлар Е. Севдюкова билан Н. Юнусовлар сайлов материалларини кўздан кечиришмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Сайлов олди кундалиги

МАРОҚЛИ СУҲБАТЛАР

Сергели райони, Чоштепа кўчасидаги 32-мактаб биносига жойлашган 13-сайлов участкасининг агитпункти кеч кириши билан ўзгача файз ва гўзаллик касб этади. Бу ерга тўпланган сайловчилар агитпункт мудири — кекса коммунист Турғун Мўминовнинг мароқли суҳбатларини тинглашади.

Яқинда агитпункт мудири Т. Мўминов, агитаторлардан Мавлон Ҳожибоев, Раиса Яковлевна Грушина, Малика Мамадалиева, Тўлқин Абдуллаевлар «Совет гражданларининг ҳуқуқ ва бурчлари», «СССР Конституцияси — буюк бахтномамиз», «Совет сайлов системаси жаҳонда энг демократик сайлов системасидир», деган мавзуларда савол-жавоб кечаси ўтказдилар. Агитпунктда кишиларнинг олижаноб фазилатларини талқин қилувчи бадиий ва илмий оммабоп фильмлар ҳам намойиш қилинади. Сайловчилар бу фильмларни мароқ билан томоша қилдилар. Р. Раҳимов, Н. Мўминова, Д. Толипова сингари агитаторларнинг ишчанлиги, жонкуярлиги туфайли, ўзларига бириктилган участкалардаги 410 дан ортиқ сайловчилар рўйхатга олинди ва улар ўртасида сайлов олди агитация-пропаганда ишлари қизитиб юборилди.

Қ. СОБИРОВ,
агитатор.

* Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида

«Тошкент оқшоми»нинг «Сут конвейери бир маромда ишласин» мақоласи тўғрисида

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети «Вечерний Ташкент» ва «Тошкент оқшоми» газеталарининг 1979 йил 8 декабрь сонида босилган «Сут конвейери бир маромда ишласин» мақоласида кўтарилган масалаларни муҳокама қилди.

Ушбу масала бўйича қабул қилинган қарорда таъкидланадики, мақолада Тошкент шаҳрида сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш, етказиб бериш ва бу маҳсулотлар билан савдо қилишдаги нуқсонлар тўғри кўрсатилган.

1979 йил октябрь-ноябрь ойлари учун ажратилган фондлар ўзлаштирилганига қарамасдан Бош савдо бошқармаси ва умумий овқатланиш бошқармаси корхоналари флягадаги сутлар ва бошқа сут маҳсулотлари билан етарли савдо қилмадилар.

Бу шунинг учун ҳам рўй бердики, савдо ташкилотлари раҳбарлари аҳолининг сут маҳсулотлари билан таъминлаш масаласига масъулиятсизлик билан муносабатда бўлдилар ва шанба ҳамда якшанба кунлари сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва етказиб бериш бўйича Тошкент сут комбинатига буюртма бермадилар.

Бир қатор савдо корхоналарида шиша сут идишлари қабул қилинмади, умумий овқатланиш корхоналари эса сут идишларини ўз вақтида қайтаришмади.

Ўтган йил декабрь ойида Тошкент сут комбинати белгиланган ассортиментда сут ишлаб чиқариш бўйича планни бажармади, пакетланган сут ва увитилган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни камайтирди. Белгиланган суткалик план 65 минг дона бўлгани ҳолда, 1979 йил 10 декабрдан 18 декабргача етказиб берилган пакетланган сут аслида 45 минг донадан ошмади, увитилган сут маҳсулотлари суткасига пландаги 83 минг шиша ўрнига, планнинг 50 процентини ташкил этди.

Тошкент сут комбинатида стандартга мос келмайдиган сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳоллари рўй беряпти. Сифат бўйича Давлат инспекцияси текширган 130 тонна маҳсулотдан 19 тоннаси ёки 14.883 сўмлиги брак қилинди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарида босилган «Сут конвейери бир маромда ишласин» мақоласини тўғри ва ўз вақтида ёзилганлигини тан олишга қарор қилди.

«Сут конвейери бир маромда ишласин» мақоласи Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармасида Бош бошқарма кенгашида муҳокама қилинганлиги ва сут маҳсулотлари савдосини ташкил этишда нуқсонларга йўл қўйганлиги учун Куйбишев райпишчеторги директори У. Қўчқоров, Чилонзор райпишчеторги директори ўринбосари Н. Одинқов, Ленин райпишчеторги директори ўринбосари В. Сомойлов, Октябрь райпишчеторги директори ўринбосари А. Леонов жазолангaнлиги эътиборга олинди.

Савдо Бош бошқармаси ва умумий овқатланиш бошқармаси томонидан Тошкент шаҳрида сут маҳсулотлари савдосини яхшилаш бўйича ишлаб чиқилган тадбирлар маъқулланди.

Савдо Бош бошқармаси бошлиғи Н. А. Аҳмедов ва умумий овқатланиш бошқармаси бошлиғи К. В. Концеваяга белгиланган ассортиментдаги сут маҳсулотлари фондларини ўзлаштириш, чакана савдо корхоналари учун Тошкент сут комбинатидан сут маҳсулотларини календарь кунида, умумий овқатланиш корхоналари учун эса иш кунида етказиб беришни назорат қилиш, шанба ва якшанба кунлари сут маҳсулотлари етказиб бериш учун Тошкент сут комбинатига буюртма бериш; сут идишларни белгиланган муддатда қайтарилишини таъминлаш топширилди.

1980—1985 йилларда сут маҳсулотлари савдосини кўпайтириш учун сут маҳсулотларини сотишга ихтисослашган 20 та магазин ва бўлим очиш белгиланди.

Шаҳар ижроия комитети Тошкент сут комбинати директори А. А. Аюповнинг эътиборини тасдиқланган суткалик планга мувофиқ белгиланган ассортиментда сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва етказиб бериш бўйича план бажарилмаётганлигига қаратди ва 1980 йилда белгиланган ассортиментда сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича планни тақдим этиш таклиф этилди.

Ижроия комитет қарори билан ишлаб чиқарилаётган ва етказиб берилаётган товарлар сифати мунтазам назорат қилинади.

Район Советлари ижроия комитетлари шаҳар аҳолисини сут маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилашга мунтазам эътибор беришлари лозим. 1980 йил 1 июлдан Тошкент сут комбинатидан савдо ва умумий овқатланиш корхоналарига марказлашган усулда сут маҳсулотлари етказиб бериш бўйича, шунингдек, ихтисослашган сут магазинларини ва бўлимларни зарур совутиш ва савдо-технология ускуналари билан таъминлаш бўйича тадбирлар кўзда тутилди.

Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари С. Г. Любишинга топширилди.

МУСОБАҚА АСОСИДА

Шаҳримиз меҳнаткашларига турли-туман нон маҳсулотлари етказиб бераётган «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 5-ишлаб чиқариш корхонаси коллективи доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини меҳнатда самарали ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олиш учун астойдил ишламоқда.

Корхона ишчилари бу йил ҳам маҳсулот турини кўпайтириш, унинг сифатини янада яхшилаш борасида қатор тадбирларни амалга оширишмоқда. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, кейинги вақтларда бошқарма обинон ишлаб чиқаришга катта эътибор беряпти. Шу мақсадда Октябрь районидаги Кўкча ва Собир Раҳимов районидаги «Пахта» маҳаллаларида обинон ёпувчи нонвойхоналар ташкил этилмоқда. Бу нонвойхоналар шу атрофда яшовчи аҳолини обинонга бўлган талабини тўла таъминлаш имконини беради. Айниқса корхонанинг Октябрь районидаги 3-цехи коллективи аҳолига обинон етказиб бериш ишига катта ҳисса қўшмоқда. Бу ерда механизациял а ш г а н Данько типидаги обинон ёпувчи печлар ишлаб турибди. Улар ёрдамида цех коллективи бир суткада 23 минг донадан зиёд обинон ишлаб чиқармоқда. Шу цехда тайёрланаётган юқори навли 300, 200 граммли обинонлар ва айниқса, «сутли нон»нинг харидоргирлиги ортиб бормоқда. Ана шу маҳсулотларни тайёрлашда ишчан нонвойлардан Зоид Зокиров, Насиба Гельманбоева, тахловчи Абдулҳай Зокиров, нон ясовчилардан Каромат Алиева, Шоира Омонова меҳнатини алоҳида таъкидлаш зарур. Бу ишлаб чиқариш илғорлари сифатли маҳсулот тайёрлаш ишига ўз ҳиссаларини қўшиш билан бирга, смена ойликларини 120—130 процент етказиб адо этишга муваффақ бўлаяптилар. Илғор слесарь Аъзам Абдуллаев эса цехдаги механизмларнинг бир меъёрда ишлашини таъминлаб бораяпти.

Цех нонвойлари беш йилликнинг якунловчи ленинча меҳнат йилида социалистик мусобақани авж олдириб ишлашяпти. Цех аҳли Киров районидаги 3-цех коллективи билан мусобақа боғлаган. Корхона коллективининг муваффақиятларига ўз ҳиссасини қўшаётган коммунист, Меҳнат Қизил Байроқ орденининг кавалери Обид Қосимов биз билан суҳбатда шундай деди:

— Шаҳримиз меҳнаткашларини мўл-кўл нон маҳсулотлари билан таъминлаш бизнинг асосий бурчимиздир. Буни яхши тушунган аҳил коллективимиз нон турларини кўпайтириш билан бирга унинг сифатига ҳам алоҳида эътибор бермоқда. Бизнинг аҳдимиз беш йилликнинг сўнгги йилини катта ютуқлар билан кутиб олишдир.

М. ОРИПОВ.

ШАҲАР ВА УНИНГ МУАММОЛАРИ

ҲАММОМЛАР САЛОМАТЛИК МАСКАНИ БЎЛСИН

Улуғ файласуф ва врач Афлотуннинг ўғли ҳар куни тоққа чиқиб доривор гиёҳлардан йиғиб келар экан. Бир куни гиёҳларни юлиб турса, бошқа бир киши ҳам келиб, ўша гиёҳлардан юлаверибди. Афлотуннинг ўғли «Бу гиёҳларга тегманг, булар бизга тегишли»,— деган экан, ҳалиги киши парво қилмай гиёҳни яна юлаверибди. Кечқурун бола воқеани отасига айтибди. Аллома ўғлига: «Ўша киши яна гиёҳдан юлса, албатта бир кун дадамнинг олдига борар экансиз, дегин»,— дебди. Эртасига бола тоққа чиқса, ҳалиги киши Афлотуннинг доривор гиёҳларини ҳадеб юлаётган эмиш. Бола унинг олдига бориб: «Мен Афлотуннинг ўғлиман, дадам айтдиларки, албатта, бир куни у кишининг олдига борар экансиз», —дебди. У киши: «Дадангга бориб айт, ҳафтада бир марта, бир йилда бир марта»,— дебди ва гиёҳни юлишда давом этибди. Афлотуннинг ўғли кечқурун келиб, воқеани отасига айтган экан, Афлотун «Ўғлим, у одам касал бўлмас экан, чунки ҳафтада бир ҳаммомга тушиб, йилда бир сурги қилар экан»,— дебди.

Хўш, ҳозир шаҳримиздаги ҳаммомлар қандай ҳолда ва уларга эътибор қандай? Мавжуд ҳаммомлар ҳақида нима дейиш ҳам мумкин? Чорсуга қурилган ҳашаматли ҳаммомни «Шифобахш кошона» дейишади. Ҳақиқатан эса бу ҳаммом номини оқламаётир. (директори А. Раҳимов). Бир неча марта бордик, бирор марта терлаб, роҳатлана олмадик, бир соат ётсангиз ҳам баданингиздан бир қатра тер чиқмайди. Парли бўлимига тушмоқчи бўлсак, «тўрт киши бўлиб келасиз» дейишади. Ҳаммом ёнида пойлаб, тўртта шерик ахтариш керак эмиш. «Бундай демай, тўрт киши бўлгунча билетни белгиланган соатга сотаверсанглар бўладику», — десак, «бундай қилолмаймиз» дейишади. Терламоқ мақсадида янги йил олдидан 30 декабрь куни марказий ҳаммомнинг парли хонасига тушмоқчи бўлиб, у ерга бордик. «Биродар, анча бўлди биздан парни олиб ташлашганига, терлашни хоҳласангиз, Госпитал бозори олдидаги ҳаммомга боринг, ёки Лабзак кўчасидаги қуруқ парли 32-ҳаммомга боринг»,— дедилар. 32-ҳаммомга бордик. Ҳаммом фақат 15 кишига мўлжалланган, лекин 30 дан ортиқ киши навбат кутяпти. Биз ҳам кута бошладик. Бирдан уч киши келиб, навбатсиз кириб ечина бошлади. Шикоят қила бошладик, лекин ҳаммом ходими Йигитали Низомов парво қилмади, улар чек ҳам олмай стулларга ечиниб, кириб кетишди. Бу қанақаси, одамлар 3—4 соатлаб кутса-ю, булар парво қилмай кириб кетаверса.

Черданцев массиви орқасида ҳўл парли кичкина 18-ҳаммом бор. 14 январь куни у ерга бордик. Ҳаммом 9.00 дан ишлаши керак. 9.30 гача кутдик, на кассир, на ҳаммомчидан дарак бор. Қоровул хотиндан илтимос қилиб, кириб ечиндик. Ҳаммом ифлос, ечинадиган жой оёқ ости цемент, ичкари чала тозаланган. Ҳар ҳолда парда терлаб, ювиниб чиқдик. Ваҳоланки, соат 10.45 да ҳам кассир ва ҳаммомчи келишмабди, қоровул хотин билан бир ишчи пул йиғиб ўтиришибди. Демак, бу ҳаммом ҳам бошлиқсиз жой экан. Шуни ҳам айтиш керакки, 18-ҳаммом бутун Черданцев, Височковольт, академиклар шаҳарчаси ва Шимолий-Шарқ массивларида ягона ҳисобланади. Бу ягона ҳаммом қурилган вақтда массивда аҳоли жуда кам яшар эди. Бизнингча, ана шу массивларнинг яна бирида кенгроқ, барча қулайликларга эга бўлган ҳаммом қуриш керак.

Республикамизнинг бошқа шаҳарларига, район ва колхозларига борсангиз эски усулда қурилган, жонингиз ҳузур қиладиган шифобахш ҳаммомларга тушиб, роҳат қиласиз. Нега энди икки миллионга яқин аҳолиси бўлган шаҳримизда ҳаммом қуриш масаласига шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси яхши эътибор бермайди? Наҳотки бизнинг кўркам шаҳримизда мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидаги каби янги қурилаётган массивларда, ҳўл ва қуруқ парли ҳаммомлар қуриш мумкин бўлмаса? Бизнингча, оқ қайин супургилари билан баданни парлатиб, уриб, бутун дардларни чиқариб юборадиган ва барча қулайликларга эга бўлган ҳаммомларни кўплаб қуриш даркор. Ана шунда азиз ҳамшаҳарларимиз ва шаҳримизга келган меҳмонлар 3—4 соатлаб навбат кутиб ўтирмасдан ҳаммомларга тушиб роҳат қиладилар. Шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бошқармасидаги масъул ўртоқлар эса янги ҳаммом қурилгунга қадар эскиларининг намунали хизмат кўрсатишини йўлга қўйишлари керак!

И. АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси шарқшунослик институтининг катта илмий ходими, филология фанлари доктори.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ПАРОВОЗЛАР ЎРНИГА

ВАРШАВА. Совет машинасозлари томонидан Польша Халқ Республикаси учун тайёрланган куни кеча бўёқдан чиқиб, ярқираб турган тепловоз Малашевиче темир йўл узелига келтирилди. У «муносиб дам олиш» учун жўнатилган охирги паровоз ўрнига ишлай бошлади. Польша пўлат магистралларининг шу участкасида эндиликда пассажир ва юк поездларини фақат тепловозлар бошқариб боради.

Польша Халқ Республикасида темир йўл транспортини техника билан қайта қуроллантириш давом этмоқда. Йўллар электрлаштирилмоқда, вагон парки такомиллаштирилмоқда, темир йўл хўжалиги яхшиланмоқда. Алоқанинг энг янги воситалари, бошқаришнинг автоматлаштирилган системаси жорий этилмоқда.

ОПЕРАТИВ БЮРО ТУЗИЛДИ

СОФИЯ. Бургасдаги Г. Димитров номли машинасозлик заводида илғор тажрибани ўрганиш ва жорий этиш мақсадида биринчи марта ташкил этилган оператив бюро ўтган йили корхоналарнинг ўз ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажаришига катта ҳисса қўшди. Завод илғорлари ўзларининг меҳнат методлари билан 400 ишчини таништирдилар.

Ҳозирги вақтда Бургас округидаги 20 та корхонада Г. Димитров номли заводдан ибрат олиб, шундай оператив бюролар тузилган. Бу тажриба Болгария Халқ Республикасининг бошқа районларида ҳам ўрганилмоқда.

СССР БУЮРТМАСИ БИЛАН

ПРАГА. «Ческе лоденице» кемасозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи Совет Иттифоқининг буюртмасига мувофиқ бу йил 14 та земснаряд ва сузувчи насос станциялари тайёрлайди. Сибирь дарёлари учун земснарядлар кеманинг одамлар яшайдиган хоналарини яхши иситиш системаси билан таъминланади. Ўрта Осиёдаги пахта майдонларини суғорадиган сузувчи насос станциялари эса кучли вентиляция ва кондиционерлар билан жиҳозланади.

«Ческе лоденице» бирлашмаси чорак асрдан бери совет дарё флотига техника кемалари тайёрлаб бермоқда. Бу кемалар Совет Иттифоқининг барча катта дарёларида бемалол сузиб юради.

ТАЙЁРГАРЛИК БОШЛАНДИ

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясидаги ғаллачилик хўжаликларининг механизаторлари кўкламги дала ишлари учун қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилишга киришдилар.

МХР қишлоқ хўжалик министрлигида ТАСС мухбирига хабар беришларича, республика далаларининг меҳнаткашлари олдига деҳқончилик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш соҳасида янги масъулиятли вазифалар қўйилган. Улар давлат планига мувофиқ 560 минг тонна дон, 100 минг тоннадан кўпроқ картошка ва сабзавот йиғиб олишлари керак.

ЭНГ КАТТА ҚУРИЛИШ

ГАВАНА. Гавана билан мамлакатда катталиги жиҳатидан иккинчи шаҳри Сантьяго-Де-Куба ўртасида марказий темир йўлни реконструкциялашни Кубада республиканинг энг муҳим қурилиши, деб ҳисобламоқдалар. Бу йил фойдаланиш учун топширишга мўлжалланган магистралда қурилиш ишларининг ниҳоясига етказилиши Шимолий Куба вилоятлари саноатини жадал суръатлар билан ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга бўлади. Шу йўлда пассажирлар ҳамда юк ташиш ҳажми ва миқдори анча кўпаяди.

Темир йўлнинг 550 километрдан зиёд қисми реконструкцияланди. Ҳозирги вақтда Санкти—Спиритус вилоятида, шунингдек Ольгин билан Сантьяго-Де-Куба шаҳарларини бир бири билан туташтирган йўл участкасида монтаж ишлари тез суръатлар билан олиб борилмоқда.

ҚИШЛОҚДАГИ ТУБ ЎЗГАРИШЛАР

БАЙРУТ. АДР қишлоқ хўжалиги ва ер ислоҳоти министри Фазл Раҳим Моманд Ливанда чиқадиган «Ан-Нидо» газетасининг мухбири билан суҳбатда бундай деди: Афғонистон аҳолисининг 80 процентдан кўпроғи қишлоқ хўжалиги билан машғул эканлиги сабабли АХДП билан ҳукумат қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масалаларига ва мамлакатда ер ислоҳотини амалга оширишга катта эътибор бермоқдалар.

Бизнинг мақсадимиз, деди министр, мамлакатдаги феодал муносабатларни тугатишдан ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш манфаатларини кўзлаб, деҳқонларни бирлаштиришдан ҳамда уларни заминдорларнинг зулмидан халос қилишдан иборат. Мана шу вазифалар доирасида Апрель революциясидан кейин аграр ислоҳот ишлаб чиқилган ва бу ислоҳотни икки босқичда ўтказиш планлаштирилган эди. Ҳозирги вақтда, деб уқтирди Ф. Р. Моманд, биринчи босқич тугай деб қолди. Чунончи, заминдорлар қўлидаги ерларнинг 68 проценти тортиб олиниб, 296 минг деҳқон оиласига тақсимлаб берилди. Ҳозир биз ислоҳотнинг анча қийин бўлган иккинчи босқичига ўтаяпмиз, чунки бу босқичда қишлоқ хўжалигидаги муносабатлар структурасини тубдан қайта қуриш мақсадида аҳоли ўртасида кенг миқёсда тушунтириш, социал-сиёсий иш олиб бориш керак бўлади.

Польша Халқ Республикасининг барча бурчакларидан Польша Бирлашган ишчи партиясининг VIII съезди шарафига зиммага олинган мажбуриятларнинг муваффақият билан бажарилаётганлиги ҳақидаги меҳнат рапортлари ва маълумотлар келиб турибди.

СУРАТДА: Варшава рангли телевизорлар заводи йиғув цехида. Бу коллектив съезд олди мусобақасига қўшилиб, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилган.

ЦАФ— ТАСС фотоси.

ХИТОЙ ПОКИСТОННИ ҚУРОЛЛАНТИРМОҚДА

ДЕҲЛИ. «Таймс оф индиа» газетаси бундай деб ёзади: разведка доираларидан олинган маълумотларга қараганда, хитойлар қорақурум тош йўли орқали Покистонга жуда кўп миқдорда ҳарбий техника юбормоқда. Қурол-яроғ юбориш январь ойи бошларидан бери анча кўпайтирилди.

Мазкур доиралардан хабар беришларича, Покистонга шунингдек, Вашингтон билан Исломобод ўртасидаги махфий аҳдлашув асосида бўлса керак, Американинг ҳарбий бўлинмалари ҳам келмоқда. Покистон Қўшма Штатларга ҳарбий базалар беришга розилик берган, деб мўлжалламоқдалар. Америка қўшинларининг ёлланган афғонларни ўқитиш учун юборилганми ёки бошқа бирон мақсад учун юборилганми, бу ҳозирча аниқ эмас. Хитой маслаҳатчилари ва инструкторлари Покистон лагерларида ёлланган афғонларни кўпдан бери ўқитиб келмоқдалар.

ОММАВИЙ ИШСИЗЛИК

ВАШИН Г Т О Н. Оммавий ишсизлик ҳамон Америка жамиятининг характерли хусусияти бўлиб қолмоқда.

АҚШ меҳнат министрлигининг хабар беришича, шу йил мамлакатда ишсизлик даражаси жами ишчи кучларининг 6,2 процентини ташкил этади. Бу ҳозирги вақтда американиклардан 6,4 миллион киши иш қидираётганлигидан далолат берди.

Ишсизлик айниқса хотин-қизлар, ёшлар ва майда миллат намоёндалари ўртасида кўп. Масалан Америка ёшлари ўртасида ишсизлик 16,3 процентга, негр ёшлари ўртасида эса 34,6 процентга етди.

ДУНЁ АЙЛАНАСИ БЎЙЛАБ

ЛОНДОН. Учовлон инглиз уч йил ичида энг қийин йўлдан дунё айланаси бўйлаб саёҳат қилишга қарор бердилар.

Экспедиция н и н г бошлиғи сэр Ранулф Твислтон — Уикэм — Финнеснинг Лондон газеталарига хабар қилишича, ҳозир сайёҳлар Антарктидани кесиб ўтмоқдалар. «Бенжамин боуринг» деган экспедиция кемаси уларни қитъа қирғоқларига элтиб қўйган. Энди кема экспедицияни музлоқ қитъанинг нариги чеккасида кутиб туради.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ЧИНИҚҚАНГА ДАРД ТЕГМАЙДИ

Чиниққан одам ҳадеб шамолламайди, гриппга чалинмайди. Гриппнинг олдини олиш учун уч нарсага эътибор бериш керак, яъни беморни соғлом одамлардан ажратиб қўйиш, ташқи муҳитдаги вирусни йўқотиш ва одам организмининг инфекцияларга қарши кўрсатадиган кучини оширишдир.

Одамнинг грипп инфекциясига қарши чидамини ошириш учун юқорида айтганимиздек, аввало организмни умумий мустаҳкамлаш ва чиниқтириш лозим. Бунга физкультура билан шуғулланиш, тўла сифатли овқатланиш киради (турли витаминлар ҳам еб турилади).

Грипп ва юқори нафас йўлларининг турли юқумли касалликларига қарши курашда организм ҳимоя кучларини оширадиган дори воситалари орасида элеутерококк экстрактини айтиб ўтиш мумкин. Грипп ҳамда шамоллаш касалликлари тарқалган пайтда бу дори ичилганда касаллик пайдо бўлишини 3—4 марта камайтиради. Бу доридан кунига уч маҳал 20—25 томчидан бир ой мобайнида ичиш керак. Боланинг ёшига қараб бир неча томчидан ичиш буюрилади.

Гриппни катта ёшлиларда ҳам, 12 ёшдан ошган болаларда ҳам профилактика қилиш мақсадида гриппга қарши зардоб сульфанидлар кенг миқёсда қўлланиляпти. (профессор А. А. Смородинцев препарати). Грипп тарқалиб кетган даврда бу препарат коллективларда ва оилаларда гриппнинг олдини олиш учун соғлом кишиларга қўлланилади. Зардоб вақтида юборилганда грипп вирусининг заҳарли маҳсулотларини тез зарарсизлантиради, уларнинг юқори нафас йўлларидан қонга сўрилишини тўхтатади. Зардоб, шунингдек вирусга қўшилган хавфли микроорганизмлар активлигини йўқотади. Бунга сульфаниламид препарати таркибидаги моддалар таъсирида эришилади.

Врачлар грипп ва бошқа респиратор касалликларини даволаш учун қандай воситаларга эга? Уларни уч группага бўлиш мумкин: биринчиси — вируснинг ўзига қарши қаратилган воситалар; иккинчиси — касаллик аломатларини сусайтирадиган ва организмнинг касалликни енгишига ёрдам берадиган воситалар; учинчиси — асоратларнинг пайдо бўлишига тўсқинлик қиладиган воситалар.

Биринчи группадаги воситаларга гриппга қарши зардобни қўшиш мумкин. Чунки у фақат гриппни профилактика қилишда самарали бўлиб қолмай, балки грипп вирусига бевосита таъсир қиладиган даво воситаси ҳамдир. Зардобни касалликнинг илк босқичида, яъни вирус ҳали тўқималарга чуқур ўрнашиб олмасдан (касалликнинг иккинчи кунидан кечикмай) қўлланганда яхши самара беради.

Яқиндан бошлаб ватанимиз саноати гриппга қарши янги препарат — ремантадин ишлаб чиқара бошлади. Ремантадин гриппнинг серотип А штаммлари қаторига нисбатан активликка эга. Препаратни 1 таблеткадан, суткасига уч маҳал 5 кун мобайнида симптоматик воситалар билан бирга ичилади. Дорини овқатлангандан кейин, сув билан ичилади. Дори воситаларининг иккинчи группаси анча кенг ва хилма-хил. У гриппнинг енгил ва оғир турларида, шунингдек, гриппга ўхшаш касалликларни даволашда ишлатилади. Бу гриппга оғриқни қолдирадиган, юрак фаолиятини кувватлайдиган, иситма туширадиган, терлатадиган, балғам кўчирадиган воситалар ва витаминлар киради.

Оғриқ қолдирувчи воситалар (амидопирин ва унинг препаратлари, анальгин, кофеин билан, парацитамол, цитрамон ва ҳоказо) касалликнинг биринчи кунидан бошлаб қўлланилади. Шунда бош оғриғи, бўғимдаги оғриқлар қолади, марказий нерв системасининг таъсирчанлиги ва грипп вируси заҳарининг таъсирига сезгирлиги камаяди.

Организмнинг грипп вируси билан заҳарланишига қарши терлатадиган хилма-хил воситалар бор. Иссиқ чой, компот, малина мураббоси чой, асал чойни кўп ичганда тер билан организмдан заҳарли чиқиндилар чиқиб кетади ва бемор тезроқ соғаяди.

Томоқни чайиш учун (юқори нафас йўллари катарида) фурациллин эритмаси, ош тузи эритмаси, бир стакан илиқ сувдаги бир чой қошиқ эквалипт настойкаси, бир стакан илиқ сувда 2 таблетка бикарминт, марганцевокислий калийни нимтатир эритмаси ва ҳоказолар қўлланилади.

Грипп оғир кечганда ва юрак-томир системаси касалликларидан азоб чекаётган катта ёшли кишиларга турли юрак воситалари: камфора, кофеин, кардиамин, зеленин томчиси, корвалол ва ҳоказолар буюрилади. Гриппга қарши курашда қўлланадиган дори воситалари орасида турли сульфаниламид препаратлар ва антибиотиклар муҳим роль ўйнайди.

Юқорида айтиб ўтилган барча воситаларни врачлар беморнинг ёши ва ҳолатига, касалликнинг турига ва кечишига қараб буюрадилар. Шуни билиш керакки, бемор врач буюрганларини бажарганда, даволаш курсини албатта охиригача тўла олиб боргандагина юқорида айтиб ўтилган дорилар самара бериши мумкин.

Витаминларни ҳам унутмаслик керак. Витаминлар организмнинг ҳимоя кучларини оширади, улар грипп ва гриппга ўхшаш касалликларда комплекс даволаш учун ҳам буюрилади.

Х. ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрлиги дорихоналар Бош бошқармаси бошлиғи, доцент.

Шаҳримиздаги 185-мактабнинг ёш ўлкашунослари «СССР—менинг Ватаним» маршрути бўйича ўз районларидаги кўпдан-кўп жойларни ўрганишмоқда. Улар районда биринчи фабрика ва заводларни қачон ташкил этилгани, ветеран ишчилар ҳақида ҳужжатлар тўплашди. Ёш ўлкашунослар район конференциясида улар шу ҳақда сўзлаб бердилар.

СУРАТДА: 5-синф ўқувчиси Наргиза Абдуқодирова ва 6-синф ўқувчиси Саодат Исмоилова мактабнинг ёш ўлкашунослари тўплаган суратлар ва ҳужжатларни кўрсатишмоқда. Р. Альбеков фотоси.

Янги китоблар

Машраб шеърияти

Ўзбек классик адабиёти бадиият оламига Атоий, Лутфий, Навоий, Огаҳий, Муқимий, Фурқат каби кўплаб етук талантларни туҳфа қилган. Улар орасида Бобораҳим Машраб (1640—1711) алоҳида ўрин тутади. Унинг ижоди ўзининг ғоят кучли дунёвий руҳи билан ажралиб туради. Машраб шеъриятининг халқ ўртасида жуда севиб ўқилишига ҳам асосий сабаб мана шу дунёвий руҳдир. Бунга қўшимча қилиб унинг асарларидаги шакл ва мазмун мутаносиблигининг олий намунасини ҳам қўшиш керак.

Шоирнинг «Танланган асарлар»и дастлаб 1958 йилда адабиётшунослар П. Шамсиев ва А. Ҳайитметовлар томонидан нашрга тайёрланиб, 1960 йилда қайта босилган эди. 1963 йилда А. Абдуғафуров Машраб асарларининг нисбатан тўлароқ нашрини оммалаштирди. Бу асар 1971 йилда қайта босилди.

Шоир ижодига бўлган катта қизиқиш унинг асарларини кўплаб нусхада чоп этишни тақозо қиларди. Яқинда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг нашриёти бу шарафли ишни амалга оширди — Машрабнинг шеърлар тўплами филология фанлари доктори Абдурашид Абдуғафуров нашрга тайёрлаган китоб оммавий тиражда босилди.

Китобга шоирнинг кўплаб ғазал, мустазод, мураббаъ ва мухаммаслари, шунингдек, мусаддас ва мусаббаъсидан биттадан намуна киритилган. Китобга киритилган шеърлар ўзида ҳаётий мазмунни кучли ифодалаши, ғоят содда, айни пайтда гўзал тилда ёзилганлиги, равон ва ўйноқилиги билан ажралиб туради. Бу тўғрида китобдаги ихчамгина сўзбошида шундай ёзилган: «Машраб адабиётимиз тарихида кўп жиҳатдан ўзига хос услуб ярата олди: унинг энг яхши асарлари юксак бадиийлиги ва ғоят нафислиги, жўшқинлиги ва нозиклиги, ўйноқилиги ва равонлиги, ижобий маънодаги соддалиги ва енгиллиги билан ажралиб туради. Шоир инсоннинг энг мураккаб руҳий ҳолатларини, шодлиги ва ташвиш-азобларини фавқулодда ёрқин ва ҳаётий тасвирлайди».

Китобдаги яхши фазилатлардан яна биттаси унинг Машраб ҳаётининг турли лаҳзаларига ишора қилувчи расмлар билан безатилишидир. Рассом П. Воронкин ишлаган бу расмлар ўзининг ғоят таъсирчанлиги билан диққатни тортади.

Умуман, бу китоб Машраб мухлислари учун қимматли совға бўла олади.

Б. ТЎХЛИЕВ,
А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт илмий-тадқиқот институти аспиранти.

БУНИ ҲАММА БИЛИШИ КЕРАК

ОЁҚНИ ИССИҚ ТУТИНГ

Оёқни иссиқ тутинг, деган сўз врачларнинг кўп йиллик кузатувларида тасдиқланган. Оёқ совқотиши билан одам касал бўлади-қолади. Нега шундай бўлади?

Оёқ панжасининг совқотиши бурун-ҳалқум шиллиқ қаватида нохуш реакция пайдо қилади — жумладан, унинг ҳарорати пасаяди, қон томирлар тораяди, натижада тўқималарнинг қон билан нормал таъминланиши бузилади. Бундай шароитларда оғиз бўшлиғида ва бурун-ҳалқумда доимо бўладиган микроорганизмлар активлашади ва бирор яллиғланиш процессини — ангина, тонзиллит, юқори нафас йўллари катарини пайдо қилиши ёки сурункали касалликлар — гаймонт, тонзиллит, бронхитни зўрайтириб юбориши мумкин.

Шунинг учун қишда оёқни иссиқ тутиш, ичи иссиқ, қаттиқ совуқ пайтида ёки носки кийиш учун етарлича кенгроқ пойафзал кийиш керак. Қишда капрон пайпоқ, капрон носки кийиш мумкин эмас. Бинода иссиқ пойафзални ечиб қўйиш лозим, акс ҳолда оёқ терлайди, исиб кетади, кўчага чиққанда эса дарров совқотади.

Организмнинг совуққа чидамини ва паст ҳарорат таъсир қилганда иссиқлик мувозанатини сақлаш қобилиятини оширишга чиниқиш ёрдам беради. Чиниқишнинг энг ўнғай ва самарали усулларидан бири оёқ панжасини икки-уч минут ювиш ҳисобланади. Биринчи кунларда сувнинг ҳарорати камида 28—30 даража бўлади, кейин бир-бир ярим ой мобайнида сув ҳарорати аста-секин пасайтира борилади ва ниҳоят оёқ водопровод сувида ювилади.

Дастлабки чиниқиш муолажалари процессида оёқ панжаси ҳарорати 6—8 даражага пасайгани аниқланган, бурун шиллиқ қаватида эса ҳарорат деярли икки даража пасаяр экан, орадан икки ой ўтгач оёқни ювган пайтда бурун шиллиғи ҳарорати ўзгармайди. Шунинг учун одам қанчалик кўп чиниққан бўлса, шунчалик кам шамоллайди.

М. ОРИФЖОНОВА
тайёрлаган.

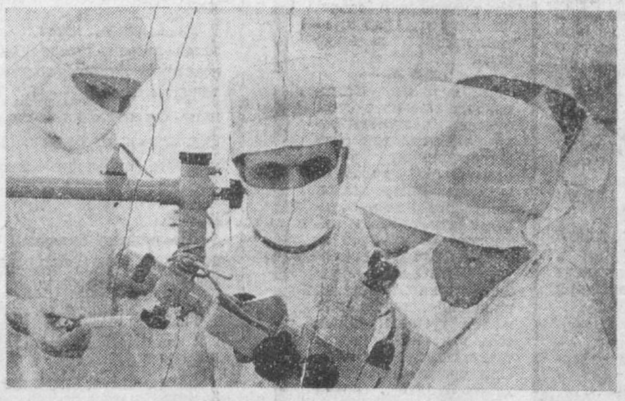

Микрохирургия жорий этилмоқда

Тошкент область офтальмология касалхонасининг врачлари практикасига микрохирургия жорий этилди. Турли кўз хасталиклари бўлган беморлар уч хирургия бўлимида махсус микроскоплар ёрдамида операция қилинмоқда.

Шифохонанинг етакчи мутахассислари Гельмгльц номли Бутуниттифоқ кўз касалликлари илмий-тадқиқот институти ҳузурида ташкил этилган кўз микрохирургияси бўйича махсус курсларни битириб қайтишди. Ҳозир улар глаукома, катаракта ва бошқа касалликларни хирургия йўли билан муваффақиятли даволамоқдалар.

СУРАТДА: хирурглар Н. Князева ва В. Ширин микроскоп ёрдамида операция қилмоқдалар.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ).

АТМОСФЕРА НАЗОРАТ ОСТИДА

СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасидаги «СССР гидрометеорология хизмати» павильонида очилган «Табиий муҳит пухта контроль қилинсин» деган тематик виставка атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғрисида ҳозир муҳокама қилинаётган қонун лойиҳасининг ўзига хос ифодаси бўлади. ТАСС мухбири Н. Косаренко шу виставкада бўлди.

Кўпгина экспонатлар, деб ёзади у, атмосферани муҳофаза қилишга эътибор кучайганлигини билдиради. Юзлаб шаҳарларимизда ҳаво ҳавзасининг мусаффолигини умумдавлат хизмати контроль қилиб туради. Ҳар йили лабораториялар ҳавони 3 миллион мартадан кўп анализ қилади.

Москвадаги ишларнинг ташкил этилиши айниқса ибратлидир. Кейинги йиллар шаҳар ҳавоси аввалгидан бир неча баравар тоза бўлиб қолди. Бу ерда табиатни муҳофаза қилиш борасида бир қанча тадбирлар амалга оширилмоқда. Масалан, санитария жиҳатидан ноқулай ўнлаб корхоналар шаҳардан ташқарига чиқарилади. Бошқалари самарали тозаловчи қурилмалар билан жиҳозланмоқда. Кўкаламзорлаштириш кенг қулоч ёзди.

Виставкада атмосфера ҳавоси бўлғанишини автомат равишда кузатиб ва контроль қилиб турадиган система схемаси кўрсатилмоқда. Бу система ҳавонинг ҳолатини тез аниқлаб беради. Бу эса оператив чоралар кўришга имкон беради. Кўрик экспонатлари атроф-муҳит ҳолати прогнозларини тузиш принциплари билан томошабинларни таништиради. Натижада номатлуб ҳодисаларнинг олдини олиш, табиатни пухта қўриқлаш мумкин бўлади.

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ..

ГАЗЕТХОН САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ

С. ОТАҚУЛОВА, Г. САИДХЎЖАЕВА: Агар ҳомиладор аёллар муддатидан илгари (56 календарь кундан илгари) кўзлари ёриса, уларга қандай ҳақ тўланади? Ёш болали аёл чақалоғи бир ёшдан ошганда иш ҳақи сақланмаган ҳолда отпуска олиши мумкинми?

Оқшомхонларнинг бу саволига Тошкент шаҳар 4-туғруқхона бош врачи **Аллома Насриддиновна Насриддинова** қуйидагича жавоб беради:

— Партия ва ҳукуматимиз оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза қилиш учун ҳомиладор ва ёш болали аёлларга катта имтиёзлар яратиб қўйган. Бу имтиёзлардан бири ҳомиладор аёлларга туққан кунигача 56 кун ва туққандан кейин ҳам 56 кун тўла иш ҳақи сақланадиган отпуска берилишидир. Баъзи аёлларда кўз ёриш ҳолати эрта ёки кеч бўлади. Бундай ҳолат ўн кун ёки икки ҳафтагача фарқ қилиши мумкин. Онага ҳақ тўлашда эса кўзи ёриган кунгача бўлган вақт ҳисобга олинади. Ёш болали аёлларга боласи бир ёш бўлгунча иш ҳақи сақланмаган тартибда отпуска берилади. Уларга иш ҳақи сақланмаган ҳолда қўшимча отпуска бериш эса ёш она ишлаётган корхона ёки муассасанинг маъмуриятига боғлиқдир.

* * *

М. ҚОБИЛОВ, Қ. МУСАЕВ: Шаҳримизда қандли диабет касалига чалинган беморлар учун мўлжалланган озиқ-озқат магазинлари борми?

Оқшомхонларнинг бу саволига Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли Ўлка медицина илмий-текшириш институтининг катта илмий ходими, медицина фанлари кандидати **Раъно Муродовна Ҳошимова** шундай жавоб беради:

— Қандли диабет касалига чалинган кишилар ўзлари учун керакли бўлган озиқ-овқат маҳсулотларни шаҳримиздаги «Гастроном»лардан сотиб олишлари мумкин. Яқинда эса бундай беморлар учун алоҳида магазинлар очилди. Беморлар бу ерга келиб, эндокринология диспансери томонидан ёзиб берилган хат (карточка)ни кўрсатсалар бас. Савдо ходимлари зарур бўлган озиқ-овқатларни беришади.

* * *

П. АЛИҚУЛОВ: Менинг укамнинг кўзида «ҳоли» бор. Шуни кўрсатиш учун қаерга мурожаат этса бўлади?

Жавоб: Бунинг учун республика ихтисослашган кўз касалликлари шифохонасига кўрсатишингиз мумкин. Мазкур шифохона Студентлар шаҳарчасидаги Аброр Ҳидоятов кўчасига жойлашган бўлиб, 49-автобусда борилади.

* * *

М. САМИҒОВА, А. ҲАСАНОВА, Д. ҲАМИДУЛЛАЕВА: Юзга ҳуснбузар тошиб, пешанага ажин тушса, шунингдек, сочни қазғоқ босса, қандай қилиб йўқотиш мумкин?

— Медицина фанлари кандидати, доцент Саид Соиповнинг жавобига кўра, бундай вақтда фақат тери касалини даволовчи мутахассис билан маслаҳатлашиб, иш тутиш керак. Бундай мутахассислар тери касалликларини даволовчи диспансерларда бўлиб, фойдали маслаҳат беришади. Шунингдек, шаҳримизда ихтисослашган косметик шифохона ҳам очилган. Мазкур шифохона Марказий Универсал магазини олдида бўлиб, 1, 3, 5, 13, 22-трамвайларда бориш мумкин.

* * *

С. САЛЬКЕЕВ: Менинг қизим оқсоқланиб юради. Сабаби — бир оёғи калта. Шуни даволаса бўладими?

Бу саволга Ўзбекистон ССР ортопедия ва травматология илмий-текшириш институтининг катта илмий ходими, медицина фанлари кандидати **Туроб Обидович Ҳасанов** қуйидагича жавоб беради:

— Бундай касалликка учраган болалар институтимиз шифохонасида муваффақиятли даволанмоқда. Шунинг учун фарзандингиз билан келиб, фойдали маслаҳат олишингиз мумкин. Институтимиз «Олой» бозори ёнида бўлиб, 2, 3, 16-трамвайлар ҳамда 2, 18, 19, 26-автобусларда борилади.

* * *

М. ЮСУПОВ: Агар бурун суяги ёшликда лат еб, нотўғри ўсган бўлса, уни даволатиш учун қаерга мурожаат этиш керак?

Бу саволга Ўзбекистон ортопедия ва травматология илмий-текшириш институти клиникаси бош врачи, тажрибали хирург **Ғайрат Жалилов** қуйидагича жавоб беради:

— Буруннинг бундай хасталигини даволаса бўлади. Бунинг учун шаҳримиздаги касалхоналарнинг қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари бўлимига ҳамда ТошМИнинг шундай ном билан аталувчи клиникасига мурожаат этиш керак.

Жавобларни
Ю. АҲРОРОВ
ва
Т. РАСУЛЕВ
ёзиб олишди.

ЭСИНГИЗДА БЎЛСИН...

ОВҚАТДАН СЎНГ

Балиқ, гўшт ва серёғ таомлардан, хусусан паловдан кейин совуқ сув ичиш ярамайди. Баъзилар ёғлиқ паловдан сўнг совуқ сув ичишга ўрганиб қолишган. Баъзи жойларда шундай одат бор. Улар дастурхонга палов билан бирга катта косаларда совуқ сув — «яхоб» келтиришади ва ошни сув билан қўшиб истеъмол қилишади. Буни улар: «Гуруч сувга экилади ва у доимо сув ичида етилади, пиширилганда ҳам сувда пиширилади, агар гуруч еган киши устидан яна сув ичиб юборса, у яхши тўйдирадиган бўлади», деб исбот қилмоқчи бўлишади. Бу тўғри эмас.

Тажрибали шифокорларнинг фикрича, гастрит, ичак яраси каби касалликлар кўп ҳолларда серёғ ва гўштли таомлардан сўнг совуқ сув ичиш натижасида пайдо бўлади. Бу таомлардан кейин яхшиси иссиқ чой, айниқса кўк чой ичиш фойдали. Лекин шуни ҳам айтиш керакки, чойни жуда ҳам иссиқ — томоқни куйдирадиган даражада қайноқ ичманг.

ФОТОКАЛЕЙДОСКОП

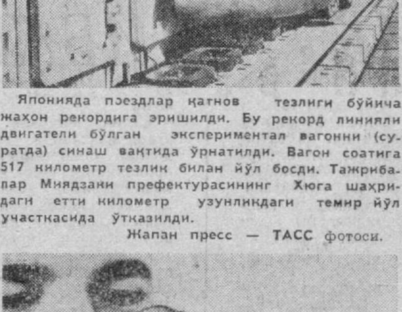

Японияда поездлар қатнов тезлиги бўйича жаҳон рекордига эришилди. Бу рекорд линияли двигатели бўлган экспериментал вагонни (суратда) синаш вақтида ўрнатилди. Вагон соатига 517 километр тезлик билан йўл босди. Тажрибалар Миядзаки префектурасининг Хюга шаҳридаги етти километр узунликдаги темир йўл участкасида ўтказилди.

Жапан пресс — ТАСС фотоси.

Германия Федератив Республикаси. Мана бу суратдаги митти скрипкани бубенрейтлик миниатюра усталари ясаганлар.

ДПА—ТАСС фотоси.

Уй-рўзғор ТАШВИШИДА

ПОЙАФЗАЛ ЯРАҚЛАСИН УЧУН

Оёқ кийимининг доим ялтираб, янгидек бўлиб туришини истасангиз уни лой ҳолда қолдирманг. Уйга келишингиз билан этик ёки ботинкангизни совуқ сувда ювиб ташланг, сўнг қуруқ латта билан яхшилаб артинг. Шундай қилганда пойафзал доим янгидек ярқиллаб туради.

Резинали пойафзалларни олов яқинида қуритманг, шкафда сақламанг. Акс ҳолда резина дағаллашиб, кўриниши ҳунук бўлиб қолади.

ДАСТРЎМОЛ ЮВГАНДА

Дастрўмолни ювганда яхши очилсин учун намакобли сувга ярим соат солиб қўйинг. (Бунда бир литр сувга бир ош қошиқ туз ташланади). Кейин дастрўмолни ишқалаб ювсангиз, яхши очилиб, янгидек бўлади.

ҲИДНИ ЙЎҚОТИШ

Пичоқ, вилка, қошиқ каби асбоблардан балиқ ҳидини кетказиш учун ўсимлик мойи билан ишқаланг, сўнг яхшилаб артсангиз балиқ ҳидидан асар қолмайди.

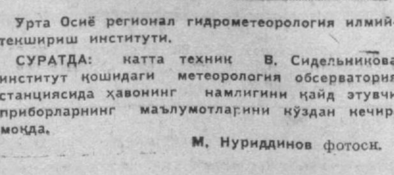

Ўрта Осиё регионал гидрометеорология илмий-текшириш институти.

СУРАТДА: катта техник В. Сидельникова институт қошидаги метеорология обсерватория станциясида ҳавонинг намлигини қайд этувчи приборларнинг маълумотларини кўздан кечирмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

БУ ҚИЗИҚ

БЎЁҚНИНГ КЕРАГИ ЙЎҚ

Каунас политехника институтининг олимлари ранг-баранг капрон газлама олиш учун уни бўяш шарт эмас деб ҳисоблайдилар. Улар синтетик смола ишлатиб, хоҳлаган тусда ип ҳосил қилмоқдалар. Синтетик смола капрон массасига қўшиб юборилади.

Институтда бир альбом сақланяптики, унинг ҳамма саҳифалари янги усул билан ранг берилган капрондан тўқилган. Ранг-баранг туслардан кўзингиз қамашади.

— Ана шу камалак рангларининг биргина бирикманинг ўзи — экоскид смола ҳосил қилган, — дейди бу ишларнинг раҳбари С. Куткявичус. — Ипнинг ранги тайёр газламага ишлов беришда ишлатиладиган эритма концентрациясига, шунингдек ишлов бериш давомати ва вақтигагина боғлиқ. Бундай материаллар офтобда оқариб кетмайди, ювганда айнимайди.

Янги метод Литвадаги тўқимачилик корхоналарида кенг кўламда қўлланмоқда. У газлама бўяш харажатларини уч баравар камайтиришга имкон беради.

(ТАСС).

Ҳамшаҳарларимиз хизматида

ЯНГИ «ПОЙАФЗАЛ УЙИ»

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги ва Абай проспекти чорраҳасида янги «Пойафзал уйи» харидорлар хизматига топширилди. Умумий майдони 560 квадрат метрни ташкил этадиган ва учта кўркам залга эга бўлган савдо залида барча қулайликлар мавжуд. Бу 35-ихтисослаштирилган магазинда «Шуҳрат» мактаб-магазинини тугатиб чиққан ёш сотувчи консультантлар харидорлар хизматида бўлмоқда.

Бир йилда 1 миллион сўмликдан ортиқ пойафзал сотиладиган бу кўркам бинони 159-қурилиш трестининг 39-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари қуришган.

Бу йил Аэровокзал биносининг иккинчи қаватида яна бир аэрофлот кассаси йўловчилар хизматига топширилади. Бу ерда улар учун барча қулайликлар яратилиб, билетлар буюртма орқали қабул қилиниб, айтилган жойга етказиб берилади.

УЙИНГИЗГА ЭЛТИБ БЕРИЛАДИ

Чилонзор массивидаги савдо марказида, телефони: 77-00-20; Студентлар шаҳарчасидаги Чимбой кўчасига жойлашган маиший хизмат уйида, телефони: 46-77-54, 44-77-53; Горький проспектидаги 54-уйда, телефони: 66-30-19, 66-31-72; Йўлдош шаҳарчадаги Марказ 3 да, телефони: 53-83-54; «Тошкент» автовокзалида, телефони: 76-84-52; «Марказ-13»даги «Сервис» агентлигида, телефони: 41-80-12, 41-80-11; Високовольт массивидаги 82-уйда, телефони: 62-63-45; Луначарское шоссесидаги Шимолий Шарқ массивида, телефони: 62-75-28.

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Х. ДОНИЕРОВ: Айтингчи, ишчи ёки хизматчилар ўзларининг меҳнат дафтарчаларидаги ёзувлар билан танишиб чиқишлари мумкинми?

Жавоб: Меҳнат дафтарчаларини юритиш қоидалари ҳақидаги инструкциянинг 15-бандига мувофиқ, маъмурият меҳнат дафтарчаси эгасини унда қайд қилинган барча ёзувлар билан таништириши керак. Бу ёзувлар маълумки, меҳнат дафтарчасига маъмуриятнинг буйруғи ёки фармойиши билан ёзилади. Меҳнат дафтарчасига ҳар бир янги ёзув ёзилаётган пайтда ходим ана шу ёзув билан таништирилиши ва шахсий карточкасидаги худди шундай ёзув тагига ўз имзосини қўйиши керак. Агар ишчи ёки хизматчи меҳнат дафтарчасидаги ёзувлар билан танишаётган пайтда бирорта йўл қўйилган хатони аниқласа ёки иши тўғрисидаги ёзувларда бирорта чалкашликни аниқласа, бундай ҳолларда маъмурият тезлик билан бу хатоларни тузатиши керак.

∴ ∴ ∴

Р. АЪЗАМОВ: Мен шаҳримизда аҳолига турли хил протезлар тайёрлаб берадиган устахона бор деб эшитдим. Шу устахонанинг қаерга жойлашганлиги ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Чиндан ҳам шаҳримизда бундай устахона бор. У «Протезист» бирлашмасининг Тошкентдаги бош заводидир. Бу завод Механическая кўчасидаги 5-«а» уйда жойлашган. Телефони: 35-43-09. Ўзингизни қизиқтирган масалалар хусусида аввало корхонанинг бош врачига учрашишингиз керак. Бордию, Сизга бепул протез тайёрлаш масаласи ҳал қилинадиган бўлса, бундай ҳолларда Сиз пенсия дафтарчангиз ёки иш ёхуд истиқомат қиладиган жойингиздан справка олиб келишингиз керак.

∴ ∴ ∴

Ў. ХАТАМОВА: Пальтоларга теккан сув доғларини қандай қилиб кетказиш мумкин? Шу ҳақда қисқача маслаҳат берсангиз.

Жавоб: Бундай ҳолларда албатта шаҳримиздаги «Химчистка» фабрикасининг хизматидан фойдалангинингиз маъқул. Лекин уни ўзингиз кетказмоқчи бўлсангиз, бунда Сиз бир стакан сувга бир чой қошиқ сирка қўшилган суюқлик билан пальтонинг доғ теккан жойларини латта билан ҳўллаб артишингиз мумкин.

∴ ∴ ∴

К. АБДУРАҲМОНОВ: Харидор ўзи танлаган товарни қанча муддатгача магазин хизматчисидан уни сотмасдан туришини илтимос қилиши мумкин?

Жавоб: Харидорларнинг саноат моллари ичидан ўзи учун танлаб олган товари контролда бу товарнинг баҳоси тўланмасдан 30 минутгача сотувчида сақлаб турилиши мумкин. Ана шу вақт тугагач, сотувчи бундай товарни яна сотувга чиқариши мумкин. Айрим ҳолларда баҳоси тўланмаган товарларни сақлаб қўйиш муддати магазин маъмурияти томонидан икки соатгача бўлган муддатга узайтирилиши мумкин.

∴ ∴ ∴

Р. БЕРДИЕВ: Айтингчи, қурилишда меҳнат қилаётган бригада бошлиқлари коллектив аъзолари билан биргаликда ишлаши шартми ёки йўқми?

Жавоб: Қурилишда бригадага етакчилик қилаётган кишилар бригада аъзоларига амалга оширилиши лозим бўлган ишни тақсимлаб қўйгач, ҳамма қатори меҳнат қилишлари зарур. Бундан ташқари, улар бригада аъзолари бажараётган ишни назорат қилиб борадилар.

ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ШУНДАЙ ХИЗМАТ ҚИЛИШМОҚДА

ЖАНГОВАР ЎРТОҚЛИК ҚОНУНИ БИЛАН

Тактик машғулот ўтказилаётган пайтда юз берган бу ҳодисанинг мазмуни бор эди. Тинмай ёғаётган ёмғир йўлларни бутунлай яроқсиз ҳолга келтириш билан бирга ёш ҳайдовчиларнинг кайфиятини бузиб қўйди. Оддий жангчи Николай Арчибасовнинг машинаси бир-икки марта йўлдан чиқиб кетди. У машинани бошқаришни эплай олмай қолди.

Биринчи довонга етишганда унинг олдига сержант Геннадий Кокнаев келди.

— Келинг, иккаламиз моторни яхшилаб текшириб кўрамиз, — деди у.

Иш юришиб кетди. Бундай бўлиши табиий эди. Чунки қисмдаги энг яхши ҳайдовчи ҳисобланган сержант Г. Кокнаев ҳарбий хизматга чақирилгунга қадар ҳам ҳайдовчи бўлиб ишлаганди. Ҳозир у энг маҳоратли шофёр ҳисобланади.

Ўша куни Г. Кокнаев бошқа бир тажрибали ҳайдовчи — коммунист, оддий жангчи Ю. Арутюновнинг олдига келди.

— Мен сизга, ротанинг парторги сифатида мурожаат қиляпман, — деди у. — Ёш жангчиларда ҳайдовчилик маҳорати етишмаяпти. Мен уларга ёрдам бериб турибман. Тўғрисини айтганда бўлинма командири сифатида уларга ёрдам бериш муқаддас бурчим. Агар тажрибали жангчилар билан бу ҳақда гаплашиб кўрсак қандай бўларкин? Шунда ёшларга ёрдам берамиз деб мақтанишдан, амалий ишга ўтган бўлардик.

— Жуда тўғри. Мен ҳам анчадан буён шу ҳақда бош қотириб юргандим, — дея сафдошининг сўзига қўшилди оддий жангчи Ю. Арутюнов. — Келинг, иккаламиз жангчиларнинг рўйхатини олиб ким-кимга оталиқ ёрдами кўрсатиши мумкинлигини ҳисоблаб чиқамиз. Ана шунда ҳар бир ёш жангчи ўз мураббийсига эга бўлади.

Ҳар бир жангчининг тажрибаси, характеридан келиб чиқиб тахминий рўйхат тузиб чиқилди. Улар ана шу рўйхат билан рота командирининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари катта лейтенант Геннадий Константинович Комиссаровнинг ҳузурига киришди. У ўйланган нарса жуда фойдали эканлигини дарҳол англади.

— Энг аввало, тажрибали жангчилар билан маслаҳатлашишимиз лозим, — деди у. — Чунки ҳар куни ҳар хил жангчига ёрдам бериш билан муттасил бир кишига ёрдам беришнинг фарқи бор. Агар тажрибали жангчи бир вақтнинг ўзида икки машинанинг ҳолати учун жавоб беришни ўз зиммасига олса, бунинг фойдаси жуда катта бўлади.

Тажрибали жангчилар оталиқ ёрдами кўрсатишга рози бўлишди. Тўғри, улар рўйхатга бир мунча тузатиш киритишди.

— Агар лозим бўлса менга ҳамқишлоқларимдан бирортасини бириктириб қўйсанглар, — деди кимдир.

— Менга эса ротамиздаги энг тажрибаси кам ҳайдовчини беринглар. Уни албатта яхшилар қаторига қўшишга ҳаракат қиламан, — деди иккинчи бир жангчи.

Иккинчи довонга етишганда ротада умумий йиғилиш бўлди. Бу сафар жангчилар ҳазил-мутойиба қилишмайди. Эртадан буён ёғаётган ёмғир уларнинг кайфиятини, айниқса, ёшларнинг кайфиятини жуда тушириб юборган эди.

— Ўртоқлар, — дея жангчиларга мурожаат қилди сиёсий ходим капитан В. Пиулькин. — Мен сизларга ҳозир тажрибали ҳайдовчиларимизнинг яхши мақсадлари ҳақида ҳикоя қилиб бермоқчиман.

Жангчилар офицернинг сўзларини берилиб тинглашди. Ротанинг олдида турган вазифа ниҳоятда мураккаб. Уни ўз вақтида уддалаш лозим. Шу боисдан ҳам вазифани бажаришга биргалашиб киришиш ҳамманинг оғирини енгил қилади. Жангчи ёнида ишончли ҳамроҳи борлигини ҳис қилиб туради.

Биринчи бўлиб сўзни рота партия ташкилотининг секретари оддий жангчи Ю. Арутюнов олди.

— Мен армияга қадар ҳам йўл азобини кўп бошдан кечирганман, — деди у. — Оддий жангчи О. Умедовга оталиқ ёрдами кўрсатишни зиммамга оламан. Тўғри, бунинг учун унинг ўзи рози бўлиши керак. Қандай розимисиз, ҳамюрт?

Тошкентдан ҳарбий хизматга чақирилган оддий жангчи О. Умедов ўз қувончини яшира олмади. Омадни қаранг, партия ташкилоти секретарининг ўзи унга ёрдам бераман деб турибди.

— Мен бу ҳайдовчига, — дея давом этди Ю. Арутюнов, — довонлардан, сой ва қумлоқлардан ўтиш сирларини мукаммал ўргатиш мажбуриятини оламан.

Навбатдаги сўз сержант Геннадий Кокнаевга берилди.

— Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги яқинлашиб келмоқда, — деди у. — Машқ майдонида аниқ ҳаракат қилиш бу байрамга бизнинг совғамиз бўлсин.

Шундан кейин оддий жангчи Анатолий Зайцев сўзга чиқди.

— Ёш жангчи ва рота комсомол ташкилотининг секретари сифатида ўз номимдан ва ёш комсомоллар номидан сизларга самимий миннатдорчилик билдираман. Биз кўрсатилаётган амалий ёрдамга муносиб жавоб беришга ҳаракат қиламиз. Менга ким ёрдам бермоқчи?

— Мен ёрдам бераман, — дея жилмайди оддий жангчи Константин Мазуров.

— Икки оғиз сўз айтсам бўладими? — дея қўлини юқори кўтарди оддий жангчи О. Умедов. — Ҳарбий ўртоғимнинг тажрибаларини қунт билан ўрганишга ҳаракат қиламан. Кўрсатаётган амалий ёрдаминглар учун катта раҳмат.

Шундан кейин катта лейтенант Г. К. Комиссаров рўйхатни ўқий бошлади. Ёш жангчилар тажрибали жангчиларнинг олдига бориб тура бошладилар. Сафда турганларнинг эса қулоғи Г. К. Комиссаровда эди. Тўғрисини айтганда улар бизга мураббий етишмай қолармикан, деб шубҳаланиб туришарди. Бундай бўлмади.

— Энди ўртоқлар, — дея таклиф қилди рота партия ташкилотининг секретари оддий жангчи Ю. Арутюнов. — Қисмимиздаги барча жангчиларга машқ пайтида барча ёшларни оталиққа олиш таклифи билан мурожаат қиламиз.

Шу ернинг ўзида мурожаатнинг тексти тузиб чиқилди. Унда жумладан шундай дейилган эди:

«Ўртоқлар, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги яқинлашиб келмоқда. Совет халқи бу юбилейни унумли меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик руҳида кутиб олмоқда. Москва ва Ленинград ишлаб чиқариш коллективлари илғорларининг ташаббуси асосида 1980 йилнинг 22 апрелига қадар икки шахсий беш йиллик планни бажариш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббуси мамлакатимиз бўйлаб авж олди. Биз ротанинг тажрибали ҳайдовчилари ана шу ташаббусни маъқуллаймиз ва рота олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажаришга эришиш учун ёш жангчиларга оталиқ ёрдами кўрсатишга аҳд қиламиз. Сизлар ҳам ҳарбий ўртоқлик қонунига амал қилиб, бизларнинг ташаббусимизга қўшилинглар».

Мурожаат бир овоздан қабул қилинди.

Машқ майдонида ҳамиша вақт тиғиз бўлади. Рота командири буйруқ берди:

— Жуфт-жуфт бўлиб ўз машинангизнинг олдига боринг, — деди у. — Ҳарбий машққа тайёрланинг.

Биринчи бўлиб иккинчи класс ҳайдовчи Юрий Андресюк ва ёш ҳайдовчи оддий жангчи Сергей Соболевлар машина томон юришди. Кейин бошқалар жуфт-жуфт бўлиб ўринларидан қўзғалдилар.

В. ШТЕПО,
подполковник.
Н-қисм.

ТОШКЕНТДА ҚИШ. — А. Жумаев фотоэтюди.

ҲОДИСА

ЭҲТИЁТСИЗЛИК ОҚИБАТИ

Қиш фасли Тошкентда ўз ҳукмини ўтказмоқда. Кунларнинг совуқ бўлиши муносабати билан шаҳарда иситиш ва электр воситаси билан қизитиш асбоблари, шунингдек алангага эҳтиётсизлик билан муносабатда бўлиш ёнғин келтириб чиқариши мумкин.

Ёнғин хавфсизлиги қоидаларида бундай дейилган: «Иситиш печларини узлуксиз ёқиш уч соатдан ошмаслиги лозим». Хусусий уй эгаларининг ҳаммаси ана шу қоидани яхши билишади. Лекин Каттабоғ кўчасидаги 7-уйда истиқомат қилувчи М. Тожибоева бу қоидага риоя қилмади. 9 январь кечаси печканинг ғоятда қизиб кетиши натижасида ўт чиқди ва Д. Жамолов ва И. Баҳромовлар истиқомат қиладиган қўшни 2 ва 5-уйларнинг томига ўтиб кетди. Ёнғин ўчирилди, лекин уччала уй анчагина шикастланди.

Вахш кўчаси 32-уйда яшовчи гражданин Н. Йўлдошов шу йилнинг 23 январида кечқурун омборхонаси олдида аҳлатларни ёқди. У чўғларни мутлақо ўчириб ташлашни унутиб, хотиржамгина уйқуга кетди. Бутун тун бўйи шамол эсиб, ана шу қолган чўғни яна алангага айлантирди. Натижада ёнғин чиқди. Аланга омборхонадан тезда уй-жой биноларига ўтиб кетди. Бу оқибатсизлик уй эгасига қимматга тушди. Аланга бинонинг 50 квадрат метр буғотини ёндириб юборди, кўпгина жиҳозлар зарарланди.

Гуручариқ кўчасидаги 45-уйда яшовчи Охунжоновларнинг оила аъзолари қилган эътиборсизликни мисол қилиб келтирайлик.

23 январь эрталаб тўққиз ёшли Сирожиддин телевизорни қўйиб, ўзи эса ўйинқароқлик билан кўчага чиқиб кетди. Трансформаторнинг қизиши натижасида учқунланиш юз берди. Натижада чиққан алангага учта хонадаги барча буюмларни, шунингдек 95 квадрат метр ҳажмида уй хоналарини ёндирди.

Ёнғиннинг қандай пайдо бўлиши сабаблари ўз-ўзидан кўриниб турибди. Биз бу ҳақда жуда ҳам кўп гапирганмиз. Айрим кишиларнинг беparволиги оқибатида ёнғин чиқиши хавфи ҳоллари юз беряпти.

Ёнғин хавфини бартараф этиш мақсадида барча хонадонлар ўзларининг иситиш асбобларини синчиклаб кўздан кечиришлари, улардан фойдаланиш қоидаларига қатъий риоя қилишлари, печларни ҳаддан ташқари қиздириб юбормасликлари, электр хўжалик буюмларининг ишга яроқли эканлигини тез-тез текшириб туришлари лозим. Айниқса, болаларнинг гугурт ёқишига, газ ва электр маиший рўзғор асбобларини ўзбошимчалик билан ишлатишларига йўл қўймангиз! Ёнғин хавфсизлиги қоидаларига тўла риоя қилингандагина кўнгилсиз ҳодисалар юз бермаслиги турган гап. Шаҳар ўт ўчириш бошқармасининг ходимлари бу борада ҳамма учун исталган вақтда керак маслаҳат ва амалий ёрдам кўрсатишга тайёрдирлар.

Ҳ. АЛОВУДДИНОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси ёнғин муҳофазаси бошқармаси Давлат назорати бўлими бошлиғининг ўринбосари.

ОЛИМПИАДА ТАРИХИДАН

ОЛИМПИАДАЛАРДА СОДИР БЎЛГАН

1952 йилда Хельсинкида ўтказилган Олимпиада ўйинлари ҳақидаги хабарлар телефон ва телеграфдан юборилган эди. 1956 йилги Мельбурндаги Олимпиадада Австралия билан Европани радиотелефон алоқаси боғлаб турган. 1960 йилги Рим Олимпиадаси мусобақалари илк бор телевидение орқали Европага олиб кўрсатилган бўлса ҳозирда бундай умумжаҳон беллашувларини дунё аҳли сунъий йўлдошлар ёрдамида томоша қилишга одатланиб қолишди.

* * *

Токио Олимпиадасининг бокс бўйича мусобақаларида камдан-кам содир бўладиган ҳодиса рўй берди. Беллашув пайтида руминиялик Константин Круду ва кубалик Реберто Каминеро бир-бирларига бир лаҳза ичида кучли зарба бериб, нокдаун ҳолатига тушишади. Каминеро тезда ўзини ўнглаб олади, бироқ, унинг рақиби «саккиз» рақами саналгандан кейин жанг ҳолатини касб этади. Бокс ниҳоясида уч раунд давомидаги курашга хотима берувчи 5 ҳакамдан тўрттаси ғалаба руминиялик спортчи ҳисобига ҳал бўлганлигини эътироф этди.

* * *

1952 йилги Олимпиадада ажойиб ҳодиса бўлган. Совет Иттифоқи ва Югославия футболчиларининг учрашуви 4:0 ҳисобида югослав спортчилари фойдасига ҳал бўлаётган эди. Ўйин ниҳоясига 15 минут қолганида ҳисоб 5:1 бўлди. Лекин совет футболчиларининг метин иродаси, чаққон шижоати туфайли чорак соат вақт ичида ҳисоб тенглаштирилади. Олимпиада тарихида ҳали бундай воқеа содир бўлганича йўқ.

* * *

... Геннадий Матков эса 1956 йилдаги Олимпиадада бокс мусобақасида ғолиб чиқиб, чемпионликни қўлга киритган эди. Кейинчалик у юридик фанлари кандидати даражасини олиш учун диссертация ёзди ва уни муваффақиятли ёқлади. Унинг ватандоши Инеса Яунзем ҳам ушбу Олимпиадада енгил атлетика беллашувларида ғолиб келган аёллардан бири бўлиб, медицина фанлари кандидати эди.

А. ЗОҲИДОВ
тайёрлаган.

● ФАН ОЛАМИДА

ПОМИДОРДАН ОҚСИЛ МОДДА

Ўзбекистон ССР фанлар академияси ўсимлик моддалари химияси институтининг олимлари Жамбул енгил саноат ва озиқ-овқат саноати технологияси институтидаги қозоғистонлик мутахассислар билан биргаликда помидор уруғи шротидан оқсил модда ишлаб чиқариб олиш усулини ишлаб чиқдилар. Улар дастлабки хом ашё вазнидан ўн бир процентга қадар (озиқ-овқат стандартларига мос келадиган) соф оқсил олишга муваффақ бўлдилар.

Тадқиқотчиларнинг фикрича, помидор ўсимлик оқсил балансини тўлдирувчи истиқболли манбалардан биридир. Шуни айтиш кифояки, помидор мамлакатда етказилаётган сабзавотнинг бешдан бир қисмини ташкил қилади ва сабзавот консервалари орасида биринчи ўринни эгаллайди. Бу ишлаб чиқаришнинг чиқити йилига қарийб 100 минг тоннага боради.

Олимлар таклиф этган оқсил технологияси бирон камёб ёки қимматбаҳо реагент талаб қилмайди. Установканинг самарали технологик жараённи таъминловчи принципиал схемаси ҳам ишлаб чиқилди.

(ЎзТАГ).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/II да **Жизель,** 7/II да **Пиковая дама,** 8/II да **Севги ҳақида қисса.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/II да **Ганг дарёсининг қизи,** 7/II да **Саҳов рицарь,** 8/II да **Уйланиш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/II да **Олтин камар,** 7/II да **Чоллар ва кампирлар,** 8/II да **Тошкентнинг нозанин маликаси.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7, 8/II да **Можаро.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Янги программа. «Ўргатилган бўғма илон ва тимсоҳлар» аттракционининг гастроллари.**

КИНО

6 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Лисунов номли** (17, 20.00, телефон: 96-63-60), **Ҳамза номли** (16, 18, 20, 20.30, телефон: 91-10-51), **Искра** (17, 20.00, телефон: 39-14-59).

7 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон: 96-63-60), **Ҳамза номли** (11, 13.30, 16, 18, 20, 20.30, телефон: 91-10-51), **Искра** (17, 20.00, телефон: 39-14-59), **Тинчлик** (12.30, 15.30, 16.30, 21.00, телефон: 53-86-07).

ЯХШИ ИШТАҲА!

Агар таомни иштаҳа билан танаввул қилинса, таом ўзининг кўриниши, ранги, ҳиди билан иштаҳани очса, у яхши ҳазм бўлишлиги сир эмас.

Ўз вақтида, яхши, лаззатли таомни иштаҳа билан истеъмол қилиш (лекин ортиқча емасдан) — бу сизнинг соғлиғингизга, иш қобилиятингизга боғлиқ. Шунингдек, таомнинг хилма-хил бўлишлиги ҳам жуда муҳим.

Дўнгпешона балиқдан бир неча хил таом тайёрлашни тавсия қиламиз.

ПЕРГАМЕНТ (МОЙ ВА НАМ ЎТМАЙДИГАН ЮПҚА ҚОҒОЗ)ДА ПИШИРИЛГАН ДЎНГПЕШОНА БАЛИҚ.

Балиқнинг суяги олиб ташланади, бўлакларга бўлинади, 5 минут намакобга солиб қўйилади (бир стакан совуқ сувга — бир ош қошиқ туз), кейин сувдан олиб силқитилади. Ёғ суртилган нам ўтмайдиган қоғоз халтага балиқ бўлаклари солинади. Балиқ устидан гаримдори аралаштирилган мой, қирғичдан ўтказилган сабзи ва пиёз солинади, лимон шарбати ёки уксус кислотасининг эритмаси қўйилади ва майда қирқилган кўкат солинади. Шундан кейин қоғоз халтанинг оғзи бойланиб кастрюлга солинади. Кастрюлдаги сув учдан икки қисм тўлдирилган ва қайноқ бўлиши керак, оловни пасайтириб 15—20 минут қайнатилади.

Балиқни дастурхонга тортишдан олдин қоғоз халтадан олинади ва қиздирилган идишга солиб қийма билан бирга тортилади. Балиққа сувда қайнатилган, ёғ солинган картошка, тузланган бодринг қўшиб тортиш мумкин.

500 грамм суяги олиб ташланган балиққа — 1 донадан сабзи ва пиёз, 1 ош қошиқ лимон шарбати ёки уксус, 2 ош қошиқ сарёғ.

БАЛИҚДАН ТАЙЁРЛАНГАН ПИРОГ

Қийма тайёрлаш: маргаринни товада эритиб, унни сал-пал қиздириб олинади, кейин иссиқ сувда қуюқ ҳолга келтирилгунча аралаштирилади, томат қўшилади, туз ва гаримдори қўшилади. Тухум сариғини аталаб, қиймага қўшиб аралаштирилади.

Балиқнинг суяги олиб ташланиб, куб шаклида кесилади, ёғда чала пишгунга қадар қиздириб, устидан қийма солинади. Яхшилаб аталанган тухум оқини қўшилади, товага ёғ суртиб, унга масаллиқнинг ҳаммаси солинади. Масаллиқ устидан яна аталанган тухум оқи қўшилади. Масаллиқни духовкада усти олтин ранг бўлгунга қадар пиширилади.

Пирогни лимон парраклари ва ошкўк янада безаб юборади. 500 грамм суяги олинган балиққа — 2 ош қошиқ томат, 2 ош қошиқ маргарин, 2 ош қошиқ ун, 1/4 литр сут, 3 дона тухум, туз, гаримдори.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!
ДЎНГПЕШОНА БАЛИҚЛАРНИ ЧИЛОНЗОР ОЗИҚ-ОВҚАТ САВДОСИ БЎЛИМИНИНГ ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРИДАН ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН:

3-магазин — Дўмбрабод кўчаси, 89-уй;
4-магазин — Муқимий кўчаси, 3-квартал;
9-магазин — Наққошлик кўчаси, 149«а»-уй;
13-магазин — Волгоград кўчаси, 39/54-уй;
20-магазин — 10-квартал, 37/38-уй;
21-магазин — 19-квартал, 28-уй;
29-магазин — 18-квартал, 3-уй.

ЧИЛОНЗОР райпишчеторги.
«ЎЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш министрлигининг
93-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТИ
ишлаб чиқариш касби бўлмаган ишчилар ёки ўз касбини ўзгартирмоқчи бўлганларни
ЎҚУВ ПУНКТИДАГИ
УЧ ОЙЛИК КУРСГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

Машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда олиб борилади.

Ўқув пункти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали ишчилар тайёрлайди: қозон қурилмаларининг ускуналари бўйича слесарь-монтажчилар, қувур ётқизувчилар, саноат корхоналари техника ускуналарини монтаж қилувчилар.

8—10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ёшлар ҳамда Совет Армияси сафидан запасга қайтган 18 ёшдан 35 ёшгача бўлган йигитлар қабул қилинади.

Ўқувчиларга бир ойда 76 сўм стипендия берилади ва ишлаб чиқариш практикасида топган маошининг 50 проценти тўланади, шунингдек, ётоқхона ва иш кийими билан таъминланадилар.

Ўқишни тамомлаганлар 93-трест бўлинмаларига ишга юбориладилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: паспорт, ҳарбий билет, соғлиғи тўғрисидаги справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (шаҳодатнома, аттестат), характеристика, ариза, автобиография, меҳнат дафтарчаси, 6 та фотосурат (3х4 см.).

МАШҒУЛОТЛАР — ЎҚУВ ГРУППАСИ ТУЗИЛГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Қабул комиссияси шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 18.00 гача ишлайди.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700029, Тошкент шаҳри, Чимкент кўчаси, 17-уй, кадрлар бўлими. Телефон: 56-05-15.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

6 ФЕВРАЛЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.35 «А. Н. Островский ҳаёти». 1-кўрсатув. 18.45 «Танишинг, ўнкураш». Телевизион ҳужжатли фильм. «Экран». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Совет қўшиқларидан концерт. 19.50 «Инсон ва қонун». Кўрсатувни юридик фанлари доктори профессор М. М. Бабаев олиб боради. 20.20 «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «РСФСРда хизмат кўрсатган артист Л. Семеняка рақсга тушади». Фильм-концерт премьераси. «Экран» ижодий уюшмаси. 23.00 «Дунё воқеалари». 23.15 Илмий-оммабоп фильмлар программаси: «Табиат сирлари». («Центрнаучфильм»). «Тетерев менинг дарёим» (Киев).

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Таянч нуқтаси». Ҳужжатли фильм (рус.). 12.00 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг СССР халқ артисти Зикир Муҳаммаджанов билан учрашуви. 12.35 «Оловберди». Телефильм (рус.). 13.10 «Қиш тонги». Бадиий фильм.

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Болалар учун фильм. 18.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Камалак». 18.55 «Ахборот» информацион программаси (рус.) 19.10 «Қишлоқ ҳаёти». СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Самарқанд область Пастдарғам районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси Жалилқул Юсупов ҳақида телеочерк (рус.). 19.30 Киноленинномa. «Ленин ва Ўзбекистон». Телевизион ҳужжатли фильм. 3-серия. (рус.). 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар О. Щабданова ва Т. Бадинов концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Любавиниларнинг тугатилиши». Бадиий фильм. 23.35 «Бугун оламда нима гап?». 23.45 Кўрсатувлар программаси.

7 ФЕВРАЛЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари 10.05 «Горнчилар, қаердасиз!». 10.35 «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм, 6-серия. 11.45 «Молдавия санъат усталарининг концерти. Фильм-концерт. Кўрсатув тугагач (12.40) — Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Қишлоқдаги оддий иш кунлари». Кинопрограмма: Шляхова йўлидан (Украина хроникал-ҳужжатли фильмлар студияси), «Меросга қолган ер» (Ҳужжатли фильмлар Марказий студияси). 16.25 «Рус тили». 16.55 «Объектив». 17.25 «Ёш спортчининг катта майдони».

17.55 Н. Римский-Корсаков операларидан парчалар. 18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Коллектив ва шахс». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Биргаликда аҳил оиламиз». Мусиқали программа. 20.00 «Кампучия бугунги кунда». Кинопрограмма. 20.25 «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 Останкино-концерт студиясида Е. Исаев поэзияси кечаси. Кеча тугагач (23.40) — «Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «СССР Конституцияси — ривожланган социализм жамиятининг Асосий Қонунидир». Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви (рус.). 12.00 «Олти Қарлиев». Телевизион ҳужжатли фильм. (рус.). 12.30 «СССР Конституцияси — ривожланган социализм жамиятининг Асосий Қонунидир». Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви. 13.00 «Кахетия ҳақида сўз». «Улар 16 га тўлмаган эдилар». Телевизион ҳужжатли фильмлар (рус.). 13.30 В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган Ўзбекистон пионерларининг йўқламаси.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун. «Тенгдошларинг ижоди». 18.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мен — Совет Иттифоқи гражданиман». 19.00 «Турмуш ва маданият». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Ижод гулшани». Тележурнал. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артист Е. Хатамова ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Р. Холбеков концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Чорвачилик: тажриба ва муаммолар». «Ёрдамчи хўжаликларга эътиборни кучайтирайлик». 22.20 «Виждон». Бадиий фильм. 23.40 «Бугун оламда нима гап?». 23.50 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 21.25 Ўсмирлар ўртасида самбо кураши бўйича Ўзбекистон ССР биринчилиги. Тошкент Трактор заводи залидан репортаж (ёзиб олинган). 22.00 «Беловеж қўриқхонаси». Телевизион ҳужжатли фильм (рус.).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

6 ФЕВРАЛЬ, 1980 й. Р. 07060. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Нашр Б — 2046. Нашр Б — 2044. 1 7